8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P P.126

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 500 lir
Leto XXXIX. Št. 134 (11.550)
TRST, petek, 10. junija 1983

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

KLJUB PROTESTOM VSE DEMOKRATIČNE JAVNOSTI PO BAZOVIŠKIH DOGODKIH

Ponovno fašistično razgrajanje po naših vaseh
Divje streljanje policistov na proseški Kržadi

Po volilnem zborovanju MSI fašist napadel slovenskega mladinca - Agentov javnega reda je bilo premalo in bili so prenervozni, da bi lahko kontrolirali situacijo - Čemu moramo Slovenci v Trstu leta 1983 prenašati vso grobost fašističnega izzivanja?

Na zahtevo SKGZ danes seja protifašističnega odbora

Včerajšnji fašistični shod na Kržadi na Proseku se je zaključil s pretepom in streljanjem policije.

Pa pojdimo po vrsti in s hladnostjo, ki ni lahka za poročevalca, ki se je znašel v gneči.

Vest, da bodo imeli fašisti z misovskim svetovalcem v občinskem svetu Grilzem na čelu, shod na Proseku se je razširila včeraj na podlagi seznama volilnih zborovanj, ki jih je objavil tržaški dnevnik. V bistvu pa je le malo ljudi vedelo za novo fašistično provokacijo, ki je sledila bazoviški. V zgodnjih popoldanskih urah smo telefonirali z našega dnevnika na kvesturo, kjer pa nam niso znali dati nobenega podatka. Pisec članka je odšel s fotografom na Prosek in tja prispel nekaj pred napovedanim shodom, to je nekaj pred 17.30. Pred spomenikom padlim na Proseku in na Kržadi je bilo že zbranih nekaj mladincev in vaščanov.

S fotografom sva se zapeljala do bližnjega ezulskega naselja ob Ul. San Nazzario, na ulici je bil avto policije. Vprašala sva, kje bo misovski shod in odgovor je bil, da bo shod nekje v naselju.

Pa ni bilo tako; večja skupina fašističnih pretepačev je s furgonom in osebnimi avtomobili prišla na Kržado. Postavili so se na «položaje» z razvitimi zastavami in Grilz je pričel svoj govor. Policije je bilo malo in še ti so se postavili v bran fašistov. Skupina slovenskih mladincev je sledila zborovanju na eni strani trga, na drugi je bila skupina domačinov.

Grilz je v svojem govoru napadal stranke in ironično vabil poslušalce, naj premislijo in naj prepoznajo edini prav MSI. Najavil je tudi, da nameravajo misovci izvesti vrsto zborovanj po kraških vaseh. Del prisotnih se je ogorčeno razpršil, nekateri pa so počakali, kaj se bo zgodilo ob zaključku zborovanja. Bili smo zaskrbljeni, kajti česar niso povedale Grilzeve besede, je povedala drža njegovih pretepaških pajdašev.

Ko je Grilz svoj govor zaključil se je ozračje v hipu naelektrilo. Ko je namreč eden izmed fašističnih pretepačev stopal v svoj avto, se je obrnil proti slovenskemu mladeniču in mu rekel: «Tudi ti si bil v Bazovici!» Prismolil mu je nato krepko zaušnico. Priteklo je nekaj agentov. S fotografom sva bila že v gneči, kajti tudi našega fotografa so «prepoznali». Fašisti so začeli grobo izzivati skupino vaščanov, ki se je približala. Temperatura je bila visoka. Grilz je zavpil svojim: «Pustimo jih tokrat!». Besede pa so bile kot vžigalica. Fašistični pretepači so v hipu navalili na naše fante. Vnel se je pretep. Med obema «frontama» so se znašli policaji (večinoma v civilu), ki so «pazili» predvsem na naše in kak karabinjer. Takoj je bilo jasno, da je agentov javnega reda premalo in da so prenervozni, da bi lahko kontrolirali situacijo. Iz policijske pištole je počil strel. Potem so začeli policisti streljati v zrak, vendar sredi gneče. Vaščana je krogla ranila v nogo. Ni bilo več mogoče predvidevati, kaj se bo zgodilo. Policisti so merili v ljudi in kričali «pojdite proč, pojdite proč!» Vrsta pištol je bila uperjena proti nam. Naši fantje in ženske so stekli po ulici, ki gre proti mestu, odšli so tudi fašisti, ki pa so nemoteno sedli v svoja vozila in se odpeljali.

Po streljanju sva se s fotografom približala skupini domačinov. Marsikdo se je od nervoze tresel. «Streljali so!», so dejali, sam sem videl streljati nekaj metrov daleč. Predvsem so bili domačini ogorčeni, ker so policisti naperili pištole v nas, Slovence, kot da smo mi izzivali in napadli!

Ko sva s fotografom odšla, je bilo na trgu že veliko ljudi, našli so vrsto izstreljenih metkov. Marsikdo je rekel: «Nekdo si želi mrtvih!»

Naši ljudje ne bodo pozabili fašistične provokacije na Proseku in streljanja.

Ko sva s fotografom odšla s Proseka se nama je po prvem razburjenju porodilo več neprijetnih misli. Prva misel je bila seveda ta, čemu moramo Slovenci v Trstu leta 1983 ponovno prenašati vso grobost fašističnega izzivanja. Čemu so v naši mirni vasi pokali streli, čemu moramo ponovno na lastni koži občutiti vso agresivnost desnice. In kdo ribari v kalnem za švadro bedastih pobalinov? Kdo si želi na Krasu nesreče?

In budnost. Včasih se nam je zdela na shodih obvezna parola. Danes je očitno, da moramo biti budni, da moramo zaustaviti provokacije in kriminalne želje in dejanja. Z nami mora biti vsa demokratična javnost, ves demokratični Trst, da ne bomo Slovenci sami na razbeljenem trgu. To sva mislila s fotografom, ko sva šla na pivo, ki naj ohladi živce, da bova trezno razvila fotografski material in napravila trezen članek.

ACE MERMOLJA

Fotografije DAVORIN KRIŽMANČIČ

Policijski agent s pištolo v dvignjeni roki. Posnetek se komentira sam

Tako se je začelo: skupina neofašistov se je zagnala proti domačinom

Divji Zapad? Ne, samo Prosek, in to v letu 1983

NA VČERAJŠNJIH IZREDNIH POLITIČNIH VOLITVAH

Thatcherjeva premočno zmagala

Poraz laburistov in neuspeh koalicije socialdemokratov in liberalcev bosta omogočila nemoteno nadaljevanje dosedanje konservativne politike

LONDON — Prve sinočnje projekcije so neizpodbitno dokazovale, da so britanski volilci na izrednih političnih volitvah obnovili mandat za nadaljnjih pet let dosedanji predsednici vlade Thatcherjevi. Konservativci so kot pričakovano premočno zmagali. Od 650 poslancev spodnjega doma britanskega parlamenta, naj bi po prvih projekcijah pripadalo kar 383 konservativcem. Na dlani je torej ugotovitev, da so laburisti doživeli enega najhujših porazov v zadnjih petdesetih letih, saj jim projekcije napovedujejo 227 poslancev, kar je nekoliko več kot predvidevanja pred volitvami. Kljub sorazmerno visokemu odstotku glasov (26 odstotkov) bo tudi nova socialdemokratska in liberalna koalicija bolj slabo zastopana (le 17 poslancev), saj v Veliki Britaniji ni proporcionalnega sistema, konservativci pa so v zadnjem obdobju spremenili méje uninominalnih okrožij, seveda sebi v prid.

Kaj pomenijo za Veliko Britanijo taki rezultati, je bilo jasno že, ko se je Thatcherjeva leto dni pred iztekom svojega mandata odločila za predčasne volitve. Dokončati je hotela svojo konservativno zamisel obujanja viktorijanskega duha, ko je «Union Jack» plapolal nad vsemi morji in so bili Britanci «za vzor vsemu zahodnemu omikanemu svetu». Zmes torej pogrošnjega sanjarjenja nekdanje veličine s precejšnjo mero neoliberalizma in strogega monetarizma v skladu z Reaganovo zunanjo in gospodarsko politiko.

Utrditev desnice v Veliki Britaniji pa je zaskrbljujoča tudi za vso Evropo. Po zmagi krščanske demokracije v ZRN in včerajšnjemu uspehu britanskih konservativcev, se samo po sebi zastavlja vprašanje, ali se bodo taki negativni trendi zaradi prvih ameriških, britanskih in zahodnonemških gospodarskih uspehov uveljavili tudi drugje. Vse tri omenjene države pa so za sedanje uspehe žrtvovale milijone brezposelnih, kar pa ni sprejemljivo za države, kjer je delavski razred bolj dosleden in odločen.

Nobenega sodelovanja med Moskvo in ZDA

MOSKVA — Sovjetska vlada je včeraj odločno zanikala vesti, ki so jih objavili v Washingtonu, po katerih naj bi SZ in ZDA sodelovale pri prizadevanjih za umik sirskih čet iz Libanona. Gre za čisto izmišljotino, pravi sovjetska tiskovna agencija TASS, ki poudarja, da je Moskva za takojšen in brezpogojen umik izraelskih oboroženih sil iz Libanona, v skladu z resolucijami varnostnega sveta Združenih narodov. Kar pa zadeva umik Sircev, Tass opozarja, da so v Damasku večkrat izrazili pripravljenost, da umaknejo svoje čete, če se bodo umaknile izraelske.

Moskva posredno vpliva na novo enotnost v NATO

PARIZ — Kljub znanim in starim razhajanjem bo kot kaže zunanjim ministrom atlantskega zavezništva do neke mere uspelo postrojiti svoje vrste glede vprašanj zunanje politike in oboroževanja. To vsaj izhaja iz prvega dne zasedanja zunanjih ministrov NATO v Parizu, ki je praktično prvo zasedanje v francoskem glavnem mestu po De Gaullovem umiku iz vojaškega zavezništva leta 1966. Za pridobljeno slogo pa se mora Reaganova administracija v dobršni meri zahvaliti Moskvi, ki je odločno zavrnila nove ameriške predloge o jedrskih raketah, kot le «navidezno prožnost, ki služi le za kamuflažo».

Moskvi ni uspelo prikriti očitnega razočaranja, da so celo njene še kar dobronamerne predloge v NATO krogih ocenili kot propagando, da so se vsi njeni pritiski izjalovili. Navsezadnje ni bilo Reaganovi administraciji prav težko prepričati Evrope, saj ni Sovjetska zveza s svojo politiko sile vzbujala zaupanja v poštenost svojih razorožitvenih predlogov. Pred koncem leta lahko torej pričakujemo nove ameriške rakete in bržkone zastoj v Ženevi.

CRAXI PONOVNO OPOZORIL, DA JE DEMOKRATIČNA ALTERNATIVA NEIZVEDLJIVA

V spopadu med Berlinguerjem in De Mito ostaja socialistična stranka nevtralna

RIM — Volilna kampanja postaja iz dneva v dan bolj žolčna in ostra. Včeraj so spregovorili tajniki vseh najpomembnejših italijanskih strank od Berlinguerja do Craxija in De Mite. Berlinguer je govoril v Milanu delavcem tovarne Breda in nadrobno orisal program komunistične partije še zlasti kar zadeva mednarodno politiko. Obtožil je druge politične stranke, da so izkoristile nasprotovanja med Sovjetsko zvezo in ZDA v predvolilne namene. Spet je poudaril, da so možne nekatere rešitve, ki bi tudi prispevale k premostitvi sedanje blokovske politike. Ko je omenil vprašanje evroizstrelkov, ki bi jih morali namestiti v Comisu, je dejal, da je KPI proti avtomatični namestitvi, tudi če bi pogajanja v Ženevi propadla ali se zavlekla. Gre za stališče, s katerim se strinjajo mnoge zahodne socialistične in socialdemokratske stranke. Istočasno je oporekal Fanfaniju pravico, da kot vodja vlade, ki je že zdavnaj odstopila podpiše deklaracije, kot je bila tista v Williamsburgu.

Demokristjanski tajnik De Mita pa je imel daljši pogovor, ki ga je oddajala neka zasebna televizijska postaja. On je menil predvsem, da levica nima sedaj več nobene zgodovinske vloge: progresizem ne rešuje nobenih konkretnih problemov, medtem ko danes Italija potrebuje konkretne predloge, ne pa etiket. Kar zadeva predsedstvo vlade je De Mita rekel, da bo predsednik vlade tisti, ki to zasluži, ne tisti, ki si to samo želi. Namig na socialističnega tajnika Craxija je bil zelo jasen.

Craxi pa se s svoje strani drži stroge nevtralnosti v odnosu med obema italijanskima največjima strankama. Demokratična alternativa, ki jo zagovarja komunistična partija ni po njegovem mnenju, in to je potrdil tudi včeraj, še zrela, saj za sedaj še ni političnih in številčnih pogojev za njeno uresničitev. Z druge strani pa krščanska demokracija iz dneva v dan dokazuje, da se je prelevila v konservativni pol italijanskega političnega življenja. V takih pogojih je, pravi socialistični tajnik, nujna okrepitev tistih političnih sil, ki si želijo in zagovarjajo reforme, se pravi socialistične stranke. Tudi Craji je govoril o mednarodni politiki ter omenil, da je uspeh Thatcherjeve v Veliki Britaniji odvisen v dobri meri tudi od razkola v laburistični stranki.

Istočasno pa je s tem opozoril tudi Longa, ki ne zamudi nobene priložnosti, da bi polemiziral s socialistično stranko. Tudi včeraj je na primer dejal, da še sedaj ni razumel, zakaj se je Craxi odločil za predčasne volitve.

R. G.

V Pretorii usmrtili tri pripadnike ANC

PRETORIJA — Tri pripadnike črnskega gibanja proti rasnemu razločevanju «African National Congress», ki so jih pred časom obsodili na smrt zaradi veleizdaje, so včeraj ob zori obesili v zaporu glavnega upravnega mesta Južnoafriške republike. Zaman so bili vsi pozivi za njihovo pomilostitev, med katerimi je enega podpisal tudi predsednik italijanske republike Pertini.

HOSNI MUBARAK NA ZASEDANJU UNCTAD

Več pozornosti deželam v razvoju

Clausenovi konstruktivni predlogi - Predstavnik Sovjetske zveze ponovil znana stališča Vzhoda

BEOGRAD — Na včerajšnjem plenarnem zasedanju so nedvomno trije govorniki pritegnili pozornost udeležencev 6. UNCTAD. Predsednik svetovne banke Clausen, egiptovski predsednik Hosni Mubarak ter vodja sovjetske delegacije, namestnik ministra za zunanjo trgovino Manzulo.

Po Clausenovih besedah je svetovna recesija prizadela tudi bančne in denarne ustanove, toda ustreznih rezultatov krepitve svetovnega gospodarstva ne bo, vse dokler predvsem razvite države ne bodo odpravile meje protekcionizma, kar je nenazadnje tudi v njihovem interesu. Zato je pozval udeležence, naj najdejo skupen jezik pri spreminjanju svetovnega trgovinskega sistema in oživljanju mednarodnega financiranja, kar se nanaša tudi na svetovno banko. Obenem je obvestil delegate, da bo svetovna banka od leta 1984 povečala svoj sklad za 5 odstotkov, kar naj bi bil konkreten prispevek te ustanove prizadevanjem za odpravljanje gospodarske krize.

Za razliko od konstruktivnih predlogov predsednika svetovne banke, ki kažejo, da so tudi med predstavniki zahoda udeleženci, ki razmišljajo širše in bolj pogumno, je vodja sovjetske delegacije, ki je mimogrede povedano na nizki ravni, ponovil znana stališča Vzhoda, češ da ni kriv za nastale razmere, ker potrjuje socialistični ekonomski sistem s svojimi zakonitostmi.

S številkami je podkrepil trditve, da je SZ povečala obseg sodelovanja z deželami v razvoju, njena pomoč pa je 0,18 odstotka nacionalnega bruto dohodka, kar je, po njegovih besedah, več kot v številnih državah zahodne Evrope. Mimogrede naj omenimo, da je priporočilo OZN državam, naj namenijo 0,70 odstotka nacionalnega bruto dohodka za pomoč deželam v razvoju in da to priporočilo uresničujejo na primer skandinavske dežele. Skratka, vzhodna stran je tudi tokrat ostala na stališču, ki ne prispeva k lažjemu iskanju rešitev, ponovno zaostruje vprašanje odnosa vzhod - zahod, čeprav ni osnovno vprašanje, kdo je povzročil gospodarsko krizo, marveč, kako pomagati predvsem deželam v razvoju, da jo premostijo.

Egiptovski predsednik Hosni Mubarak, ki je na uradnem obisku v Jugoslaviji je z govorniškega odra 6. UNCTAD opozoril, da je odpravljanje nereda v svetovnem gospodarstvu moč doseči ravno na tem zasedanju in z radikalnimi reformami, ki jih je treba izpeljati v sistemu svetovnega gospodarstva. Kako pomembno je istočasno najti rešitve za težave dežel v razvoju, dovolj zgovorno pričajo podatki, da so v dežele v razvoju v letu 1981 ZDA izvozile 37 odstotkov celotnega izvoza, članice EGS 40, vzhodnoevropske države 33 ter Japonska 44 odstotkov. Skupna iskanja poti iz krize morajo dati največji poudarek vprašanju, kako zagotoviti, da dežele v razvoju končno dobijo ustrezen delež v svetovni proizvodnji in dobijo ustrezne dohodke za svoje proizvode. Z drugimi besedami to pomeni, da je treba zagotoviti pravičen odnos med cenami surovin in končnimi izdelki. Razvite države morajo nemudoma odpraviti protekcionistične ukrepe in izboljšati ukrepe in sistem olajšav za dežele v razvoju, ter se lotiti reform denarnega sistema. Udeležba razvitih v uresničevanju velikih projektov v deželah v razvoju bi bila istočasno tudi velika spodbuda svetovnemu gospodarstvu. Za zagotavljanje učinkovitosti takšnih projektov pa je treba ustanoviti ustrezne ustanove, ki naj ugotovijo, kateri projekti so najboljši in kako naj bi jih financirali.

Z. S.

Žalna seja za Miškom Kranjcem

LJUBLJANA — V Ljubljani je bila včeraj republiška žalna seja v spomin na Miška Kranjca, na kateri je piščevo bogato življenjsko pot in ustvarjalni opus orisal predsednik RK SZDL Slovenije Franc Šetinc. Poudaril je, da je Miško Kranjec vedno bil in ostal proletarec, naraven, pristen in da je za takega obeležila zemlja iz katere je črpal tematiko za svoje delo in kateri je ostal veren. Orisal je njegovo življenjsko pot, veliko življenjsko energijo, kar vse je Kranjec zlil v literarne oblike. V njih ne bo ohranjen samo veliki slovenski sin, temveč tudi spomin na usodne čase dozorevanja malega prekmurskega človeka v delavca in revolucionarja — je dejal Šetinc.

Od pokojnega velikana slovenske književne besede in lirike Prekmurja so se poslovili na žalni sejah tudi člani Slovenske akademije znanosti in umetnosti in njegovi tovariši v društvu pisateljev Slovenije.

J. P.

RIM — Dolar je včeraj po daljšem času nekoliko popustil. Ob zaključku borznega poslovanja je v Italiji dosegel kotacijo 1.516,50 lire, kar pomeni 9 lir manj kot v sredo (1.525,25 lire).

Danes izredna seja protifašističnega odbora

Delegacijo SKGZ bo danes dopoldne sprejel prefekt Marrosu

Slovenska kulturno - gospodarska zveza je sinoči takoj po dogodkih na Proseku posredovala pri predsedniku tržaške pokrajine Clariciju, da skliče na izredni sestanek tržaški antifašistični odbor. Predsednik Clarici je želel biti podrobneje upoznan z dogodki, nakar je izrazil v lastnem imenu in v imenu pokrajinske uprave odločno ogorčenje in obsodbo neofašističnega izzivanja in sklenil, da se odbor sestane na izrednem sestanku danes v petek ob 12.30 na pokrajini.

Vladni generalni komisar dr. Marrosu bo danes ob 11. uri sprejel predsednika SKGZ Borisa Raceta in člana izvršnega odbora Bogota Samso v zvezi s fašističnimi izgredi na Proseku in policijskimi streli.

Protestna izjava SKGZ

Slovenska kulturno-gospodarska zveza z ogorčenjem obsoja fašistično provokacijo na Proseku, ki se pridružuje oni na Bazovici, mazanju partizanskih obeležij in drugim neofašističnim izzivanjem. Sinočnji dogodek pa je še zlasti zaskrbljujoč, ker je policija izgubila živce in pričela divje streljati na domačine.

Fašistična provokacija je bila načrtovana, fašisti so prišli na Prosek zato, da izzovejo incident in da v razgretem ozračju ustvarijo čim hujšo napetost.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza poziva oblasti, da preprečijo podobne dogodke in prepovedo fašističnim tolpam, da tako kot pred šestdesetimi leti v času porajajočega se fašizma divjajo po slovenskih vaseh s prozornim izgovorom volilnih zborovanj. Naše ogorčenje je še zlasti občuteno, ker so nas fašisti vedno hoteli izbrisati kot narod česar niti danes ne tajijo.

Istočasno Slovenska kulturno-gospodarska zveza kot nadaljevalka tradicij antifašističnega boja poziva vso italijansko in slovensko demokratično javnost, da odločno in enotno obsodi in osami neofašizem in vse poskuse oživljanja stare miselnosti obujanja šovinistične nestrpnosti in sovraštva. Spričo resnosti včerajšnjega dogodka bi bila, neglede na predvolilno obdobje, potrebna enotna protestna protifašistična manifestacija.

DANES DOPOLDNE V TURINU

Mogočna manifestacija kovinarjev za dosego nove delovne pogodbe

TURIN — Nad 200.000 kovinarjev iz vse Italije se bo danes udeležilo množične manifestacije, ki jo v «Fiatovem mestu» organizirata sindikat kovinarjev FLM in enotna sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL, da bi prisilila delodajalce k nadaljevanju in pospešitvi pogajanj za obnovitev zapadle delovne pogodbe kategorije. Tudi včerajšnje srečanje med predstavniki FLM in Federmeccanice na sedežu Zveze trgovinskih zbornic v Rimu je bilo namreč zaradi nepopustljivosti delodajalcev brezuspešno ter sta se delegaciji dogovorili le o novem srečanju v ponedeljek, ko naj bi prišla na vrsto razprava o najbolj sporni točki nove delovne pogodbe, namreč o delovnem urniku.

Po vsej Italiji bodo kovinarji danes ves dan stavkali, na manifestacijo v Turin pa bodo prispeli delavci iz vseh dežel: med drugim je najavljenih nad 1700 avtobusov in 30 izrednih vlakov. Kovinarji se bodo zbrali na štirih zbirnih mestih, odkoder se bodo v sprevodih podali na Trg Vittorio Veneto v središču mesta. Tu bo sindikalni shod, na katerem bo nastopilo več govornikov, med njimi v imenu sindikalne zveze tajnik CISL Carniti. Manifestacijo bo od 10.45 do 11.45 neposredno prenašalo tretje televizijsko omrežje. Deželni odbor Piemonta se bo uradno udeležil manifestacije in sindikalnega shoda na Trgu Vittorio Veneto. V brzojavki, ki jo je včeraj naslovil na osrednje vodstvo FLM, izraža deželna vlada Piemonta vso svojo solidarnost prizadetemu prebivalstvu.

IZ VRST SLOVENSKIH IN ITALIJANSKIH POLITIČNIH SIL

Ogorčen protest in prvi formalni koraki v odgovor fašističnemu izzivanju na Proseku

Nezaslišana provokacija, ki so jo fašistični nasilneži sprožili sinoči na Proseku, je nemudoma odjeknila med vso slovensko in demokratično italijansko javnostjo, še posebno pa seveda med vaščani. V pičlih desetih minutah po dogodku, se je dobesedno vsa vas zbrala na križišču, presenečena, prestrašena in polna obžalovanja, da se je v njihovi omikani sredini moglo kaj takega zgoditi.

Med domačine je nemudoma prihitel tajnik Tržaške avtonomne federacije KPI Claudio Tonel, ki je po pogovoru z nekaterimi očividci odšel na prefekturo. V odsotnosti prefekta Marrosuja je podprefektu Mazzurcu izrazil protest in zahteval pojasnila glede ravnanja policistov na Proseku. Povrhu pa je v imenu svoje stranke zahteval prepoved vseh fašističnih zborovanj na območjih, kjer živijo Slovenci.

Člani mladinskega odbora SKGZ, ki so bili priča proseškim dogodkom, so našemu uredništvu posredovali ogorčen protest in kritične pripombe na račun pomanjkljive obveščenosti, ki je onemogočila zavestneje reagirati na fašistični izziv. Kritika gre tako na račun demokratičnih strank, ki so zastopane v volilnem odboru in torej natančno obveščene o vseh volilnih shodih, kot na račun slovenske javnosti in vaščanov samih, ki bi po bazoviški izkušnji morda lahko nekoliko zavestneje reagirali. Mladinci se tudi sprašujejo, kako naj se ravnamo v prihodnje, saj to verjetno ni zadnje fašistično izzivanje po slovenskih vaseh.

Izredno ostro je sporočilo, ki ga je v tej zvezi izdalo pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti. V njem se sprašuje, ali je izgovor oblasti, da imajo vse stranke pravico prirejati volilne shode kjerkoli, še veljaven, če to ogroža javni red in mir, kakor so to neizpodbitno dokazali dogodki v Bazovici in na Proseku. Slovenci smo preveč pretrpeli pod fašistično diktaturo — se zaključuje protest — da bi lahko ostali brezbrižni do sistematičnega fašističnega izzivanja. Medtem ko poziva vse rojake, naj ne dajejo nikomur povodov za protislovenske nastope, jih hkrati poziva k največji budnosti in strnjenosti v obrambi naših pravic, jezika, spomenikov in simbolov. Od pristojnih oblasti pa zahteva, naj Slovence zaščitijo pred volilnimi «pohodi» škvadrističnega kova v slovenske vasi in naselja.

Predstavnik javne varnosti s pištolo v roki poziva naše ljudi naj se oddaljijo

Tulca, ki jih je naš kronist pobral na Kržadi

Senatorka KPI Jelka Gerbec pa se je nemudoma obrnila na notranjega ministra Rognonija s telegramom, v katerem ga obvešča o fašističnih izzivih v Bazovici in na Proseku ter o vrsti drugih atentatov na sedeže demokratičnih strank, antifašiste in na spomenike padlim za svobodo v tržaški pokrajini. Opozarja ga, da imajo namen povzročati globoke razkole med prebivalstvom in netiti sovraštvo med dvema narodnostima ter tako zastrupljati predvolilno ozračje na tem obmejnem območju. Jelka Gerbec zato zahteva takojšen poseg, s katerim bi zagotovili mirno sožitje in odgovorno obnašanje policijskih sil. V ta namen je potrebna hitra in koordinirana preprečevalna akcija, s katero bi onemogočili že načrtovane fašistične akcije in dokončno zatrli dolgo izzivalno fašistično dejavnost v naši zemljepisno zelo izpostavljeni pokrajini.

Vest o incidentu na Proseku se je hitro razširila tudi v mestu ter izzvala veliko ogorčenje, posebno med aktivisti in bivšimi partizani tržaškega ozemlja. Slednji v imenu vseh ljudi, ki so za mir, demokracijo in za dobrososedske odnose, zahtevajo od odgovornih oblasti odločne ukrepe proti nadaljnjemu rovarjenju fašističnih elementov po naših vaseh in v mestu samem, kot tudi strogo kaznovanje krivcev za vse atentate in izgrede, ki so še do danes ostali nekaznovani in nepojasnjeni.

In če bi krogla zadela višje?

Fašistična drhal je zastrupila včeraj mirno ozračje na Proseku, kot ne pomnimo v zadnjih desetletjih. O tem, kako so se odvijali dogodki, pišemo na prvi strani, sicer pa dajejo isto verzijo, čeprav neuradno, tudi policija in karabinjerji. Nasilno provokacijo je sprožil neofašist Dino Ruzzier, ki je napadel mirno stoječega slovenskega fanta. Očitno hočejo fašisti izzvati nekaj hudega, nekaj, kar bi lahko proglasili za herojsko dejanje, kot to delajo o požigu Narodnega doma s poveličevanjem Francesca Giunte.

Dejansko bi jim to lahko tudi uspelo, saj je le za las manjkalo, da ni bilo prelivanja krvi. Ena od 10-12 izstreljenih krogel je namreč ranila 19-letnega domačina Kazimira Majovskega v nogo, potem ko mu je preluknjala čevelj in nogavico. Kazimiru so v bolnici nogo obvezali in mu izrekli 10 dni prognoze. Kaj, ko bi krogla zadela višje?

Crilzovi pristaši pa so se znesli tudi nad karabinjerji. S silnim udarcem v obraz je neofašist Fabrizio Cassarà iz Trsta izbil 21-letnemu Vitu Tucciju s proseške postaje zgornja sekalca in mu presekal ustnici. Tudi njemu so zdravniki napovedali 10 dni prognoze. Napadalca so karabinjerji identificirali na Opčinah, kamor je fašistična drhal šla sejat sovraštvo po dramatičnih dogodkih na Proseku.

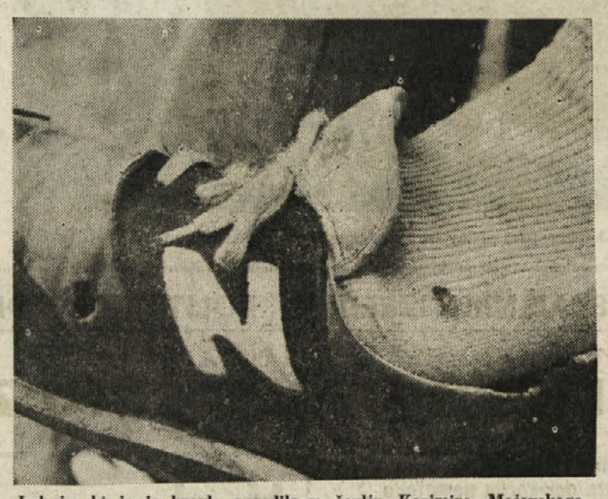

Luknja, ki jo je krogla naredila v čevlju Kazimira Majovskega

VOLILNA ZBOROVANJA

SLOVENSKA SKUPNOST

Zborovanje v Saležu ob 20.30, v Zgoniku ob 21. in v Repnu ob 21.30. Govorila bosta Drago Štoka in Miro Opelt.

KPI

Ob 12. uri pred tovarno Telettra Perla Lusa; od 17. do 19. na Trgu pri Sv. Jakobu zborovanje s Tonelom in Rotellijem; ob 18. v Miljah Bordon in Millo; ob 20.30 v Nabrežini predstavitev kandidatov; ob 20.30 v Trebčah Cuffaro in Iskra; ob 21. aktiv zgoniške sekcije.

Na Festivalu Unità in Dela pri Valmauri bo ob 19.30 govoril Ugo Poli.

Ob 17.30 v Ul. Capitolina javna razprava z Monfalconom, Polijem in Muggio o položaju in perspektivah ACEGA.

Ob 18. uri v Novinarskem krožku predstavitev dokumenta o Centru za znanstvene in tehnološke raziskave.

Protestna manifestacija na proseški Kržadi

Sekcija KPI Prosek - Kontovel prireja danes, ob 19. uri na Kržadi na Proseku protestno manifestacijo zoper fašistično provokacijo in drugimi nezaslišanimi dogodki, ki so ji sledili. Govorila bosta Claudio Tonel in Giorgio Canciani.

● **Danes ob 19.30** bo na pobudo miljske občinske uprave v menzi šole v Žavljah javna skupščina o nekaterih problemih, ki neposredno zadevajo prebivalstvo samih Žavelj pa tudi Štramara, Oreha in Rabojeza. Med drugim gre za načrtovano uresničitev nove industrijske cone v Dolini Oreha, raztegnitev metanske mreže in predvidene nove železniške in javnoprevozne zveze.

Sindikat slovenske šole se ne pridružuje stavki

Sindikat slovenske šole, tajništvo Trst se ne pridružuje stavki šolnikov, ki so jo oklicali sindikalni sindikati CGIL - CISL - UIL. Predstavniki sindikata so bili pri šolskem skrbniku prof. De Rosi, ki je poslal zahtevo sindikata glede plač za suplente prosvetnemu ministrstvu v Rimu.

Od danes na Trgu Unità dvodnevni praznik KPI in ZKMI

Ob 18. uri se bo na Trgu Unità začelo dvodnevno srečanje, ki ga prirejata KPI in ZKMI in ki je namenjeno predvsem, po zamisli organizatorjev, najbolj zapostavljenim in emarginiranim slojem tržaškega prebivalstva. Današnji program predvideva najprej nastop gledališke skupine «Il Cantiere», nato se bodo občinstvu predstavile številne glasbene skupine, med njimi tudi tri slovenske: Andromeda, Supergroup in Tozd Lopovi. Okrog 20. ure bo Boris Kobal recitiral odlomek iz Cankarjevih «Hlapcev».

Z GLAVNEGA SVETA KMEČKE ZVEZE

Dve milijardi lir po zakonu 828 uporabiti izključno za kmetijstvo

Po poročilu Guština o kongresu Confcoltivatori in o obisku pri Pertiniju obširna razprava o drugih aktualnih vprašanjih

Ob zadovoljivi prisotnosti odbornikov se je v prejšnjih dneh sestal glavni svet Kmečke zveze; predsednik Alfonz Guštin je uvodoma poročal o poteku vsedržavnega kongresa Confcoltivatori, ki je bil v začetku meseca maja v Rimu; kot je podčrtal, se je kongres odvijal v vzdušju sodelovanja med vsemi strokovnimi organizacijami in je težil k enotnosti med kmeti in za uspešno in učinkovito reševanje njihovih problemov. Žal pa ne moremo trditi, da je tako vzdušje prisotno tudi v naši pokrajini in ne po krivdi Kmečke zveze. Guštin je tudi podčrtal, da je Confcoltivatori ponovno zagotovila podporo našim zahtevam, tako stanovskim kot narodnostnim.

Guštin je nadalje poročal o obisku pri predsedniku republike Pertiniju, ki je prisrčno sprejel predstavnike kmetov iz vseh dežel. Poudaril je, da je predsednik Pertini posvetil posebno pozornost problemom, ki mu jih je prikazal v imenu Kmečke zveze ter se prisrčno zahvalil za lepo Palčičevo grafiko, ki mu jo je KZ darovala ob tej priložnosti.

V razpravi pa je bil predvsem govor o uporabi finančnih sredstev po zakonu štev. 828, ki nakazuje dve milijardi lir za kmetijstvo. Odločno je bilo poudarjeno, da morajo biti ta sredstva uporabljena izključno v kmetijske namene; ta poudarek pa je bil nujen, je menil glavni svet KZ, ker dosedanje izkušnje niso bile najbolj zadovoljive še zlasti zato, ker se v naši skupnosti še ni povsem utrdila zavest o važnosti pomena ohranjevanja kmetijskega teritorija.

Glavni svet KZ je razpravljal tudi o tradicionalnem izletu in poudaril, da ga je treba prirediti tudi letos. Obstaja več predlogov; vsekakor pa je bilo določeno, da bo KZ izlet priredila v matično domovino. Z njim v zvezi je glavni svet pooblastil tajništvo, da v okviru že utrjenega sodelovanja z Zadružno zvezo Slovenije določi ustrezen program; kaže da bo ta izlet od 5. do 10. septembra, predvidoma v BiH.

Glavni svet KZ je tudi izrazil veliko zadovoljstvo, da bo na jutrišnji slovesnosti na trgovinski zbornici nagrajenih za zvestobo delu tudi sedem slovenskih kmetovalcev, ki jih je predlagala KZ; to so: Romano Kobec, Rudi Košuta, Josip Sancin, Karlo Valentinčič in Mirko Polšak.

Potem ko je sprejel 22 novih članov in po poročilu Alojza Križmančiča razpravljal o sečnji, se je v glavnem svetu KZ razvila živahna razprava o vinskih razstavah; ugotovljeno je bilo, da pristojne komisije zavrnejo kar precej vzorcev predstavljenih vin; zato bi bilo treba tem vinogradnikom obrazložiti razloge, predvsem pa bi bilo treba poskrbeti — je ugotovil glavni svet KZ — da bi se jim nudilo potrebne nasvete, da bi v bodoče kakovost svojega vina izboljšali.

V DVEH DNEH ŠTIRI TEMELJITA PREDAVANJA IN NEBROJ VPRAŠANJ

Seminar o jugoslovanski gospodarski zakonodaji zaključen čez vse uspešno

Predsednik tržaške delegacije italijansko-jugoslovanske zbornice Petrucco: «Na dobri poti smo» - Važna vloga Slovenskega deželnega gospodarskega združenja

«Ob izteku te hvalevredne pobude lahko zatrdim, da smo na dobri poti, saj je tudi odziv kvalificiranih operaterjev bil tolikšen, da nas je zares iznenadil.» Tako je naglasil predsednik tržaške delegacije italijansko - jugoslovanske zbornice Petrucco, ko je včeraj nekaj pred eno popoldne zaželel toplo nasvidenje udeležencem dvodnevnega seminarja o jugoslovanski gospodarski zakonodaji. Simpozij sta priredili, kot znano, omenjena delegacija in tukajšnja trgovinska zbornica sporazumno z Gospodarsko zbornico Slovenije. Petrucco se je za sodelovanje iskreno zahvalil predvsem stalnemu predstavniku Gospodarske zbornice Jugoslavije v Trstu Borisu Zidariču, ki je kot usklajevalec «tekal gor in dol med našim mestom in Ljubljano». Petrucco je še izrecno pozdravil navzočega jugoslovanskega generalnega konzula pri nas Mirošiča in konzula Banka.

Zahvalne besede spričo dobro izpeljane pobude in tolikšnega pozornega zanimanja zanjo iz vrst zunanjetrgovinskega podjetništva iz vse Furlanije - Julijske krajine pa tudi iz drugih krajev v državi je nato obnovil mariborski univerzitetni docent, sicer direktor Centra za izobraževanje kadrov v zunanjetrgovinskih poslih pri Gospodarski zbornici SRS Tine Lah (ki smo ga v včerajšnjem poročilu o prvem delu seminarja pomotoma zamenjali s predstavnikom sežanske Grude, čeravno iz objektivnih razlogov), Lah je bil moderator simpozija.

Omenili smo Center za izobraževanje kadrov v zunanji trgovini. Po jugoslovanski zakonodaji se podjetje sme baviti s poslovanjem prek meje (fizičnemu osebku, posamezniku, to ni dovoljeno) le, če razpolaga z ustreznimi finančnimi sredstvi in primernimi kadri. Pri kadrih pa ne gre za številčnost, ampak za kakovostno raven, za strokovno podkovanost in v ta namen so pred leti začeli prirejati usposobljenostne seminarje. Ne samo, obvezno je tudi obvladanje tujih jezikov. Vsekakor zanimivo in zlasti poučno za premnoge operaterje v državi, v kateri živimo.

Včeraj sta predavala pomočnik guvernerja Narodne banke Slovenije Franc Arhar, ki je razvil snov zakonodaje na valutnem področju, in svetovalec pri predsedstvu Gospodarske zbornice Slovenije Tomo Vojnovič, ki je razgrnil problematiko dolgoročne industrijske kooperacije. Tudi onadva, kakor že v sredo Marjan Mir in Peter Pavlič, sta poročala na sila praktičen način, nič akademskega ni bilo v njunih izvajanjih, s čimer je simpozij v resnici izzvenel tako kot je bil zamišljen: operaterje na italijanskih tleh čim temeljiteje seznaniti z vsemi nadrobnostmi od oktobra lani tudi novim gospodarskim razmeram prikrojene zakonodaje. Odziv takšni vrsti podajanja je bil nad pričakovanji: udeleženci so pismeno zastavili vsem štirim predavateljem toliko vprašanj, da na vse niti ni bilo mogoče odgovoriti zaradi časovne stiske.

Svojo vlogo je ob seminarju odigralo tudi Slovensko deželno gospodarsko združenje prek zunanjetrgovinske sekcije, videli smo tako predsednika SDGZ Svetino, sicer pa direktorja Kocjančiča in načelnika omenjene sekcije M. Košuto ter seveda precej naših podjetnikov. Predvsem pa velja poudariti izjemni doprinos k uresničitvi pobude, ki so ga prispevali slovenski člani tržaške delegacije italijansko - jugoslovanske zbornice z njenim podpredsednikom Stanislavom Boletom na čelu, ki je bil med pobudniki simpozija. (dg)

● **V soboto, 18. t.m.,** ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicanju bo v Ronkah (Ul. Mazzini) redni občni zbor tržaškega kmetijskega konzorcija - Consorzio agrario di Trieste.

Sosed surovo napadel priletnega upokojenca

Sinoči nekaj pred 22. uro se je 73-letni upokojenec Carlo Scuka s Furlanske ceste 265 vračal proti domu, ko ga je nenadoma napadel mlajši moški, v katerem je upokojenec prepoznal svojega soseda Edija Kobala. Skušal se je braniti, vendar brez uspeha. Napadalec ga je tako silovito prijel in zbil k tlom, da mu je zlomil na dveh mestih roko. Scuko so sprejeli na ortopedskem oddelku, kjer se bo zdravil 30 dni. Kobala pa so zaslišali policisti, ki bodo uvedli preiskavo.

LISTARSKI MORALIZATOR NA ZATOŽNI KLOP!

«Afera Gambassini» v središču komentarjev

Svetovalsko vprašanje KPI odborniku Segheneju

«Afera Gambassini» je od včeraj v središču volilne kampanje in komentarjev tako ljudi s ceste kot političnih predstavnikov. Komentarji seveda niso najbolj ugodni za melonarskega voditelja, ki se očitno ne bo mogel več postavljati kot moralizator javnega življenja, ko pa so prišla na dan neslutena ozadja njegovega «poklicnega» delovanja.

Kot smo včeraj poročali, bo moral Gambassini plačati več kot dve milijardi lir globe zaradi valutnih prekrškov, ki jih finančna straža pripisuje družbi «Oriental Trading Company», se pravi družbi, ki naj bi jo v Švici ustanovili sam Gambassini in brata Tarabocchia. Po vesteh, ki jih je včeraj objavil tiskovni urad deželnega komiteja KPI, zadeva globa samo delovanje švicarske družbe, medtem ko je še odprto vrašanje v zvezi z delovanjem družbe A.Co.Va s sedežem v glavnem mestu Liechtensteina Vaduzu in o povezavi te družbe s tržaško Adriatic Marine Supply.

Že omenjena nota tiskovnega urada KPI, ki poroča, da so vso «zadevo Gambassini» proučili skupaj s predstavniki «Movimento Trieste», pa se ne omejuje na ugotavljanje odgovornosti melonarskega veljaka, pač pa polemizira tudi z odbornikom za finance tržaške občine, socialistom Seghenejem, ker je svoj čas na vprašanje svetovalca Parovela v zvezi z davčno prijavo svetovalca Gambassinija odgovoril, da «nima elementov», po katerih bi lahko sklepal, da izjava melonarskega predstavnika ne odgovarja resnici. To pa po mnenju KPI pomeni, da se je odbornik Seghene pri odgovoru na svetovalsko vprašanje obnašal «površno in ležerno». V istem smislu sta tudi predstavnika KPI v občinskem svetu Calabria in Monfalcon naslovila na Segheneja ustrezno novo svetovalsko vprašanje.

Odbornik Seghene bo na to vprašanje odgovoril na prvi seji občinskega sveta, že včeraj pa nam je po telefonu izrazil mnenje, da je polemika KPI strumentalna in predvolilna. Sam je svoj čas odgovoril, da «nima elementov», da bi sodil o Gambassinijevi davčni prijavi, ker je sam zaslišal listarskega voditelja, ki mu je pismeno in formalno zatrdil, da je prijava resnična. V isti pismeni izjavi je Gambassini dodal tudi, da prijava, ki je govorila samo o 6 milijonih lir dohodkov v letu 1981, ne izključuje drugih prejemkov, za katere pa po zakonu prijava ni obvezna. Pa tudi finančna uprava ni posredovala občini nobenih elementov, ki bi dali misliti, da je bila Gambassinijeva prijava lažna. Vsekakor, je Seghene potrdil, da je v teku preverjanje resničnosti davčnih prijav vseh krajevnih upraviteljev in pri tem ni izključil, da je bila prav ta preiskava v ozadju «afere Gambassini».

GIURICIN PO TV

Medvedja usluga

Lista za Trst preživlja hude trenutke: začelo se je z odhodom poslanke Gruber Bencove na socialistično listo, nadaljevalo s Cecovinijevim begom v Rim, stopnjevalo s sodno administrativnimi nezgodami Gambassinija, in še bi lahko naštevali. Spričo tolikšnih katastrof je včerajšnja majhna epizoda le nepomembna «moralna klofuta», ki pa je vredna, da jo beležimo, ker ji je lahko prisostvovalo na milijone televizijskih gledalcev po vsej Italiji. V mislih imamo sinočnjo volilno tribuno po prvem televizijskem kanalu, katere gost je bil prav melonarski prvak — ali «generalni tajnik», kot so ga včeraj predstavili — Gianni Giuricin.

Giuricin je moral tokrat orisati teze svojega gibanja ne le tržaški publiki, ampak vsedržavni, ki so jo na TV tribuni predstavljali časnikarji nekaterih med največjimi italijanskimi dnevniki. Ti pa so zaman drezali v ubogega melonarja, češ zakaj se je LpT predstavila tudi izven Trsta, na primer na Siciliji, in zakaj naj bi Sicilijanci ali Sardinci glasovali za Listo za Trst. Giuricin seveda ni vedel odgovora, izgovarjal pa se je, da tržaška Lista za Trst nima nič opraviti z drugimi «Listami za Trst» drugod po Italiji, celo z ono v Gorici ne, in da torej ne nosi odgovornosti, če se prav na teh listah kandidirajo ljudje, ki so do pred kratkim sedeli v zaporu ali pa ki so se znašli v zaporu šele potem, ko se že bili melonarski kandidati.

In ker je bil gospod Giuricin zaradi «nespoštljivih» vprašanj novinarjev sila razburjen, so mu morali sami novinarji ter moderator razložiti, da nimajo ničesar proti njemu in da bi hoteli samo pojasniti, kakšna so politična stališča, ki jih lista zagovarja. Tega pa od «generalnega tajnika» niso slišali, kot niso slišali televizijski gledalci. Ostaja pa žalostno dejstvo, da so si tisti Italijani, ki so včeraj gledali volilno tribuno po prvi TV mreži, ustvarili kaj čudno sliko o Trstu in njenih voditeljih. Skratka, melonarji so še enkrat napravili mestu, za katero se z besedami tako vneto borijo, dokaj medvedjo uslugo.

Gallusova odlicija članom Pihalnega orkestra Breg

V okviru Junijskih glasbenih in likovnih večerov bo nocoj v Dolini koncertiral Pihalni orkester Breg, ki združuje orkestraše iz Mačkolj, Boršta in Doline. Nocojšnji koncert, ki se bo pričel ob 20.30 na jasi pri Sv. Martinu, se nam predstavlja v slavnostni preobleki, saj bodo mnogi člani prejeli zlata, srebrna in bronasta Gallusova odličja. Doslej so namreč visoka odlikovanja, ki jih podeljuje Zveza kulturnih organizacij Slovenije, dobivali samo člani pevskih zborov; Pihalni orkester Breg pa je sploh prvi tovrstni ansambel, ki bo deležen visokega priznanja. Zgodovinski podatki o Pihalnem orkestru Breg segajo že v prejšnje stoletje. Zadnja štiri leta pa deluje v okviru ansambla godbena šola, iz katere je že izšlo petnajst mladih glasbenikov.

V nekaj dneh je 14-letni G. A. kar dvakrat prišel navzkriž s pravico. Prejšnji teden ga je zasačila policija, včeraj pa mestni redar. Obakrat se je vozil z ukradeno vespo. Včeraj zjutraj jo je izmaknil Marcellu Palcichu v Ul. Salata. Z njo se je vozil le nekaj ur, saj ga je ob 14.30 prijel mestni redar, ki se mu je zdel fant sumljiv.

Primer je zaskrbljujoč, saj je vedno več mladoletnih prestopnikov vpletenih v tatvine ali kraje motornih koles. Večkrat gre za pravcate organizirane skupine, ki ukradene predmete ali kose avtomobilov preprodajajo «odraslim» in si na tak način preskrbijo «žepnino».

POROČILO NOVEGA PREDSEDNIKA ZDRUŽENJA INDUSTRIJCEV

Gospodarski razvoj zahteva večje sodelovanje in odprtost

«Trst se mora najprej otresti občutka malodušja. . . Nato pa še potencirati svojo mednarodno vlogo». Tako je novi predsednik tržaškega Združenja industrijcev Federico Pacorini začel svojo analizo o tržaškem gospodarstvu in seveda o njegovem razvoju. Srečanje z njim je včeraj dopoldne organizirala Zveza tržaških kronistov, ki sledijo krajevnim dogodkom in se morajo zato soočati s predstavniki vseh tržaških komponent.

Po poklicu špediter, star 38 let: to sta dva bistvena podatka o Pacoriniju, ki relativno mlad — saj je najmlajši predsednik, ki ga je kdajkoli združenje imelo, zastopa kategorijo, ki se v Trstu kaže s precejšnjimi specifičnimi značilnostmi. O tem priča že njegov poklic, ki ima predvsem v našem mestu takšno težo.

Mogoče je bil zato tudi njegov pristop k analizi mestnega in deloma deželnega gospodarstva nekoliko neobičajen. Pacorini je namreč pozval vse — industrijce, sindikate, delavce, politične sile — naj po nujni avtokritiki z večjo pripravljenostjo na sodelovanje, zato bolj dinamično vplivajo na nov gospodarski zagon mesta.

Po njegovem mnenju so v tržaškem gospodarstvu trenutno tri glavne šibke točke: pomanjkanje delovne sile, decentralizirana zemljepisna lega in številčna prisotnost podjetij, ki sodijo v okvir državne družbe IRI.

Več pa je po Pacorinijevi oceni pozitivnih plati: najprej zemljepisna lega, ki je sicer glede na osrednjo Italijo neposrečena, toda lahko postane pozitiven faktor če jo ocenjujemo z vidika Srednje Evrope ali velikih prekomorskih razdalj.

Zelo važna postavka je nadalje pristanišče, ki je mednarodnega značaja in edino na Sredozemlju ki je oproščeno določenih davkov. Tudi «intelektualno» je naše mesto zelo konkurenčno, ker ima dobre šolske zavode in študijske centre. In končno lahko računa na več virov in načinov finansiranja pobud.

Razumljivo je, da je treba vse te «potencialnosti» pretvoriti v realnost, za kar pa so potrebni jasni načrti, ki bi morali upoštevati predvsem dva pogojevalna elementa. V prvi vrsti bi morala biti vsa gospodarska dejavnost usmerjena v tujino, tako proizvodna kot trgovsko - prometna; ustanavljati pa bi morali takšne obrate, ki ne bi zahtevali veliko delavcev, pač pa precejšnjo in ozko specializacijo.

Treba se je seveda tudi vprašati zakaj Trst ni do sedaj pravilno izrazil nakazanih možnosti. Predvsem, je ugotovil Pacorini, ker ima naše mesto staro ozko trgovsko miselnost, industrijski del pa sloni na državnih «podporah». Sploh pa Trst v tujini in verjetno tudi v Italiji slabo poznajo, ker je tudi na področju informiranja preveč čakal in se zapiral vase.

Sinoči je v cerkvi pri Sv. Ivanu prišlo do požara, ki ga je povzročil kratek stik v električnem motorju, ki poganja orgle. Ker so pevci, ki so hodili na kor, takoj opazili sumljivi dim, ni bilo ranjenih. Gasilci, ki so v cerkev prišli okoli desetih zvečer, so ocenili, da je gmotna škoda precejšnja in bo verjetno znašala okoli tri do štiri milijone lir.

Sporočava, da bo pogreb najine drage mame

Danice Žun vd. Jelinčič

danes, 10. t.m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Sinova

Trst, 10. junija 1983

S SINOČNJE SEJE POKRAJINSKEGA SVETA

Pokrajinska koalicija dvakrat preglasovana

Sinoči se je sestal pokrajinski svet; po dokaj dvomljivi odločitvi predsednika Claricija naj bi se sestal tudi drevi, zagotovo pa bo ponovno zasedal v torek, 14. t.m., ko bosta predsednik in pristojni odbornik predstavila proračun za letošnje finančno leto.

Na začetku seje je namreč načelnik komunistične skupine Martone postavil zahtevo, da bi v predloženi dnevni red vključili še dva sklepa (oba zadevata začasno odstavitev iz službe s strani predsednika enega pokrajinskega uslužbenca), ki ju odbor ni predvideval, da bi na začetek razprave postavili osem sklepov, ki so bili po njegovem najvažnejši ter da bi uprava že pred predložitvijo proračuna porazdelila ustrezne dokumente posameznim svetovalcem. Okrog te zahteve se je vnela dokaj vroča razprava, ker predsednik ni hotel sprejeti prvega Martonejevega predloga, češ da je nepredložljiv, ker ni bil vpisan na dnevnem redu. Po dolgi razpravi je Martonejevo zahtevo postavil na glasovanje: podprle so jo vse stranke opozicije, ki so v večini, in predlog je bil odobren.

Kljub temu pa predsednik ni hotel razpravljati o prvem Martonejevem predlogu, izkazal pa je pripravljenost, da se o dveh «spornih» sklepih govori v torek 14. Nič ni pomagala niti kratka prekinitev seje, predsednik je vztrajal pri svojem in seja se je tako nadaljevala z razpravo o tistih sklepih, ki jih je predlagal Martone. Ko pa je skupščina izglasovala še zadnjega od teh, je predstavnik Movimenta Trieste Omero postavil zahtevo, da se seja prekine in da se skupščina ponovno sestane v torek, 14.; sledila je zopet dolga razprava, na glasovanju pa je bila pokrajinska uprava ponovno preglasovana. Omerov predlog je opozicija v celoti podprla in nato zapustila dvorano. Po predsednikovem mnenju je tako zmanjkalo zadostno število svetovalcev, da bi se seja lahko nadaljevala; zato je bil mnenja, da se mora nadaljevati drevi, kar je vsekakor zelo dvomljiva in sporna odločitev, saj je pokrajinska skupščina z večino glasov sprejela popolnoma drugačno odločitev.

Danes praznujeta zlato poroko

DRAGA *in* JOSIP LAURICA

Še na mnoga leta jima kličeta sinova Boris in Mirko z družinama.

«Other criteria»: novosti likovnosti na Slovenskem

«Po letu dni, kolikor časa je odprta Tržaška galerija, odpiramo danes prvo skupinsko razstavo, ki naj predstavi novi val slovenske likovne umetnosti, to je sodobno snovanje, ki gre od leta 1980 naprej. Gre za ustvarjalce, ki so zadnje čase pritegnili dokajšnjo pozornost tudi v širšem mednarodnem merilu. To je obenem tudi prva v predvidenem nizu kolektivnih razstav, ki bodo v tej galeriji». Tako je uvodoma spregovoril vodja umetnostnih prostorov v Tržaški knjigarni Franko Vecchiet, ko so včeraj pod večer slovesno odprli razstavo Emerika Bernarda, Franceta Grudna, Sergeja Kapusa, Metke Krašovec, Živka Marušiča, Matjaža Počivavška, Dube Sambolec, Jožeta Slaka, Jerneja Vilfana in Luja Vodopivca. Do 29. t.m. bodo razstavljali slike pa tudi več skulptur.

Množici, med katero smo zasledili tudi več naših znanih domačih likovnikov, od najmlajših do najstarejših, generalnega konzula SFRJ Mirošiča s soprogo in ameriškega konzula, je nadrobneje o razstavljavcih spregovoril umetnostni kritik, zgodovinar in profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani Tomaž Brejc, edini, ki se med vrstniki ukvarja z najnovejšim umetnostnim razvojem v Sloveniji. Prikazane stvaritve nazorno izpričujejo prehod od likovne tradicije modernizma k senzibilnosti postmodernične večplastne govorice. Ta razstava, je naglasil Brejc, je samo jedrna predstavitev onega, kar bi slovenska umetnost lahko danes pomenila.

Da bi pobegnil pred redarji zbil dekle in vozil naprej

Po razgibanem zasledovanju so mestni redarji včeraj popoldne aretirali 19-letnega mehanika Mariana Pertana iz Ul. dei Valenti 6. Prvič so ga ustavili v Miramarskem drevoredu, ker sta se na njegovem mopedu peljala v dveh. O globi fant ni hotel slišati. Narobe. Mestne redarje je začel zmerjati, tako da je ozračje v hipu postalo vroče. Prerekanju pa je Pertan naredil konec tako, da je z mopedom nenadoma zbežal.

Do tu bi še ne bilo hujšega, če ne bi med svojo divjo vožnjo zadel v 19-letno Alessandro Marchetti, ki se je ravno tako vozila na mopedu. Dekle je ranjeno padlo na asfalt, Pertan pa je, ne da bi se zmenil zanjo, pritisnil na plin in vozil naprej. Mestni redarji so takoj sprožili alarm. Kmalu ga je motoriziran redar opazil na Greti. Po nekajkratnih neuspelih poskusih mu je uspelo, da je pobeglega cestnega «gusarja» blokiral na Rebri za Greto. Braniti se bo moral obtožbe, da ranjenki ni nudil pomoči, verjetno pa se mu bodo nabrala še druga kazniva dejanja. Marchettijevo so z rdečim križem zapeljali v bolnico, kjer so ji nudili le prvo pomoč. Okrevala bo v osmih dneh.

KD VALENTIN VODNIK - DOLINA

JUNIJSKI GLASBENI IN LIKOVNI VEČERI 1983

Danes, 10. junija, ob 20.30 pri Sv. Martinu slavnostni koncert Pihalnega orkestra Breg ob podelitvi Gallusovih odličij članom orkestra. V primeru slabega vremena bo koncert v gledališču v Boljuncu.

V galeriji Torkla bo od 18. do 20. ure na ogled razstava grafik, risb in plastik dijakov nižje srednje šole Simon Gregorčič iz Doline.

Gledališča

VERDI
Spomladanska simfonična sezona.
Danes ob 20.30 trinajsti koncert (red A). Dirigent Oleg Caetani, pianistka Laura de Fusco. Na sporedu Mendelsohnove in Schubertove skladbe.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
V sredo, 15. t.m., ob 20. uri: W. Shakespeare «Troilus in Kresida». Gostovanje PDG v Cankarjevem domu v Ljubljani.

CANKARJEV DOM LJUBLJANA
Razstave
Še danes, 10. t.m., v I. preddverju: Slovenska delavska in narodnoobrambna izobraževalna in kulturna društva 1867 - 1982.
V ponedeljek, 13. t.m., ob 12. uri otvoritev razstave fotogrupe ŠOLT - Ljubljana.
Srednja dvorana
V ponedeljek, 13. t.m., ob 20. uri: «Potovanje» — Studio za svobodni ples - Ljubljana.
Velika dvorana
Danes, 10. t.m., ob 19.30: Zagrebška filharmonija - G. Verdi «Requiem».
Okrogla dvorana
Danes, 10. t.m., ob 22. uri: Petkov nočni program — Ž. Vukmirica «Zgodovina moje neumnosti».
Sprejemna dvorana
Jutri, 11. t.m., ob 19.30: W. Shakespeare «Romeo in Julija» — Komentarji.
Od 16. do 19. junija: 24. mednarodni festival jazza «Ljubljana 83» — Križanke.
Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskem prehodu od ponedeljka do petka od 9. do 11. in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 9. do 11. ure in pred pričetkom predstave.

Kino

Ariston 17.30 «Frate Ambrogio».
Eden 17.00 «Megaforce».
Nazionale 15.15 Dvorana št. 1 «Mona — i giochi erotici di una moglie svedese». Prepovedan mladini pod 18. letom. Dvorana št. 2 ob 15.15 «La carne». Prepovedan mladini pod 18. letom. Dvorana št. 3 ob 16.30 «Philadelphia security». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Grattacielo 17.00 «Io Chiara e lo scuro».
Fenice 18.00 «Toro scatenato».
Mignon 16.30 «Il paradiso può attendere».
Aurora 16.30 «Paolo Barca maestro elementare praticamente nudista». R. Pozzetto.
Capitol 18.00 «Un sogno lungo un giorno». Barvni film.
Cristallo 18.00 «Scusate il ritardo».
Moderno 18.00—22.00 «La paura oltre la porta». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Radio 15.30 «Piacevolmente... porno». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.30 «La professionista del piacere». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Lumiere 16.30 «Questa è l'America». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Giardino pubblico 21.15 «I giganti del West». Film za vsakogar.

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 10. junija
MARJETA

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.53 — Dolžina dneva 15.38 — Luna vzide ob 4.41 in zatone ob 20.12.

Jutri, SOBOTA, 11. junija
SREČKO

Vreme včeraj: ob 13. uri 23 stopinj, zračni tlak 1023,5 mb ustaljen, veter 5 km na uro vzhodnik, vlaga 63-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 16 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Elisa Fernetti, Luana Boschin, Manuela Jancovich, Daniele De Paulis in Riccardo Marini.

UMRLI SO: 73-letni Sergio Piergallini, 81-letni Umberto Chiriaco, 75-letna Lidia Rauscher por. Callegari, 83-letna Gioconda Maldini vd. Portuesi, 62-letni Emilio Ferfoglia, 79-letni Giovanni Mitri, 71-letna Domenica Stocco por. Manzin, 63-letna Andreina Dapretto, 89-letni Giuseppe Dudine, 99-letna Barbara Zorzin vd. Bensi, 71-letni Giovanni Roncelli, 60-letna Carmela Bruno por. Marolla, 47-letni Licio Reduce, 51-letni Alessandro Bardi, 80-letna Valeria Ribarich vd. Andretti, 74-letna Elda Valentin.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Sesljan, Bazovica, Žavlje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Giulia 1 in Ul. S. Giusto 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Sesljan, Bazovica in Žavlje.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226 165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225 596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 732 627, predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20.

Šolske vesti

Srednja šola Srečko Kosovel - Općine vabi na zaključno prireditev, ki bo jutri, 11. junija, ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Dijaki tretjih razredov so pripravili igro «Sošolci pod šotori».

Osnovna šola Karel Širok - Ul. Donadoni sporoča, da bo šolska razstava odprta v nedeljo, 12., v ponedeljek, 13. in v torek, 14. junija, od 8.30 do 12. ure. Šolska maša bo v torek ob 10. uri.

V prostorih šempolajskega otroškega vrtca bo v nedeljo, 12. junija, od 9. do 12. in od 16. do 18. ure razstava ročnih del. Vljudno vabljeni.

Osnovna šola Boršt vabi na zaključno šolsko prireditev, ki bo jutri, 11. junija, ob 20. uri v Srenjski hiši. Sodeluje tudi mešani pevski zbor Slovenec.

Devinsko - nabrežinska občina sporoča, da se bo pouk v občinskih otroških vrtcih zaključil 24. 6. Vpisovanje otrok za šolsko leto 1983/84 pa se bodo vršila 27., 28. in 29. 6. od 9. do 12. ure na posameznih sedežih otroških vrtcev.

Osnovna šola «Josip Ribičič» sporoča, da bo jutri, 11. junija, ob 9.30 v župni cerkvi pri Sv. Jakobu zaključna šolska maša. Po maši se zberemo v šolskih prostorih, kjer bo sledila zaključna šolska prireditev.

Državni poklicni zavod Jožef Stefan javlja, da bo jutri, 11. junija, ob 9. uri zaključna šolska maša v svetoivanski cerkvi. Po maši naj se dijaki zberejo v šolskih prostorih, kjer jim bodo prof. razredniki prebrali zaključne ocene

Srednja šola F. Erjavec sporoča, da bo jutri, 11. junija, ob 20. uri zaključna šolska prireditev v Marijinem domu v Rojanu Ul. Cordaroli št. 29. Nastopila bosta dramska skupina z igro «Naočnik in očalnik» ter pevski zbor.

Celodnevna šola Ivan Trinko Zamejski iz Ricmanj in Mara Samsa od Domja vabita na zaključno šolsko prireditev, ki bo danes, 10. junija, ob 20. uri v Ricmanjih. Sodelujejo malčki vrtcev iz Ricmanj in od Domja.

Učenci osnovne šole F. Milčinski na Katinari vabijo na razstavo ročnih del in likovnih izdelkov, ki bo v nedeljo, 12. junija, od 9. do 12. in od 17. do 19. ure.

Na znanstvenem liceju «France Prešeren» bo od torka, 14., do sobote, 18. junija odprta razstava risarskih izdelkov. Ogledate si jo lahko od 9. do 12. ure.

Zaključni nastopi šole Glasbene matice. Danes, 10. junija, ob 18. uri na šoli Glasbene matice v Trstu in ob 20.30 na osnovni šoli Josip Jurčič v Devinu; jutri, 11. junija, ob 20.30 v dvorani na Kontovelu.

Združenje staršev osnovne šole s slovenskim učnim jezikom «Ivan Grbec» v Škednju poudarja, da je optimalna uresničitev načrta uvedbe celodnevnega pouka na škedenjski šoli odvisna predvsem od števila otrok, ki jih bodo starši vpisali v šolo v prihodnjem šolskem letu.

Vsa potrebna pojasnila in informacije s tem v zvezi bodo starši prejeli na sedežu šole, Salita De Marchi 8, tel. 814-379, vsak dan, od 9. do 12. ure. Združenje staršev izraža prepričanje, da se bodo znali slovenski starši odzvati temu vabilu v korist celotne naše narodnostne skupnosti.

Razstave

V okviru junijskih glasbenih in likovnih večerov, ki jih prireja KD Valentin Vodnik, razstavljajo svoje risbe, grafike in plastike v galeriji Torkla v Dolini dijaki nižje srednje šole Simon Gregorčič. Urnik: danes: 10. junija, od 18. do 20. ure; jutri, 11. junija, od 18. do 20. ure. Razstava bo odprta do 15. junija, od 15. do 30. junija pa bo razstavljal svoja dela slikar Boris Zuljan.

V galeriji «Cartesius» razstavljata do 16. t.m. Annamaria Di Biase D'Onofrio in Lia Grego.

Prispevki

V počastitev spomina Antona Polaka daruje N.N. 50.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

BCKB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

9. 6. 1983

Ameriški dolar	1.512.—
Kanadski dolar	1.220.—
Švicarski frank	710.—
Danska krona	165.—
Norveška krona	207.—
Švedska krona	196.—
Holandski florint	526.—
Francoski frank	195.—
Belgijski frank	26,50
Funt šterling	2.385.—
Irski šterling	1.850.—
Nemška marka	591.—
Avstrijski šiling	83.50
Portugalski escudo	12.—
Pezeta	10.—
Jen	5.—
Avstralski dolar	1.200.—
Drahma	16,50
Debeli dinar	15,50
Srednji dinar	17.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

Razna obvestila

Danes, ob 20.30, generalka celotnega ansambla TPPZ Pinko Tomažič za koncert v Kopru na Titovem trgu.

TPK Sirena priredi jutri, 11. t.m., ob 20. uri v dvorani SKD Barkovlje, Ul. Cerreto 12, kulturni večer s slikarjem - pesnikom Atilijem Kraljem in mladim pianistom Aljošo Starcem.

Julija v Nabrežini razstava vin. V dneh 1., 2. in 3. julija 1983 bo v Nabrežini 22. razstava in pokušnja domačih vin, ki jo prirejajo občinska uprava in pridelovalci občine Devin - Nabrežina. Na razstavi lahko sodelujejo vsi pridelovalci v občini, ki so v zadnjih letih pridelali najmanj 700 litrov vina s svojega posestva. Posebna komisija bo poskrbela za izbiro vin, ki bodo pripuščena na razstavo. **Vpisovanja in vzorce sprejemajo na županstvu, soba štev. 16 vključno do 13. junija.**

TPK Sirena priredi jutri, 11. junija, ob 20. uri v dvorani SKD Barkovlje — Ul. Cerreto 12 — večer s slikarjem in pesnikom Atilijem Kraljem ter mladim pianistom Aljošo Starcem.

Društvo slovenskih tehnikov in naravoslovcev, Slovenski raziskovalni inštitut, Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici vabijo slovenske dijake na **3. mladinski raziskovalni tabor «Benečija 83» 29. avgust - 10. september.** Delo bo potekalo v petih skupinah: etnološka, geografska, naravoslovna, sociološka, zgodovinska. Prijave in vpis udeležencev na sedežih: Slori - Trst, Ul. Gallina 5, od 8. do 13. in od 15. do 17. ure; NŠK, OZ - Ul. Petronio 4, od 8. do 13. ure; Slori, Gorica, Ul. Malta 2, od 8. do 13. in od 15. do 17. ure.

Bivši borci 30. divizije, ki se nameravajo udeležiti slavnostne proslave 9. korpusa, ki bo 11.9. v Novi Gorici, naj čimprej stopijo v stik s predsednikom kriške sekcije VZPI - ANPI Ferdinandom Bogatcem (tel. 220-175).

Čestitke

Danes praznuje rojstni dan GIORGIO ZONTA. Vse najboljše mu želijo vsi v družini.

Včeraj je praznovala MIRJANA TUL rojstni dan. Vse najboljše ji iz srca želijo mož Duilio, sinček Aleš in tašča Marčela.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Glasbena matica obvešča, da je vaja Mladinskega pevskega zbora danes, 10. junija, ob 17.30 v Kulturnem domu v Trstu.

Izleti

KD Primorec Trebče obvešča, da je za izlet na **AVSTRIJSKO KOROŠKO**, ki bo v nedeljo, 12. junija, še nekaj prostih mest. Za prijave tel. na št. 212692 (Padovan).

Mali oglasi
telefon (040) 79 46 72

30-LETNA ženska nudi pomoč v gospodinjstvu, kot varuhinja otrok ali kot čistilka - tudi več ur dnevno.

PRODAM fiat 131 special letnik december 1976, prevoženih 55.000 km, v dobrem stanju. Telefon 040/227284.

OSMICO je odprl Stanko Marušič v Štandrežu. Toči belo in črno vino.

KALABRIJA - tirenska obala: prodaja in oddaja v najem vile, stanovanja, zemljišča, Studio immobiliare FEMA dr. Felicetti, Praia a Mare, telefon 9985/72903.

ODDAM v najem v Marini Julii opremljeno stanovanje v mesecu juliju. Telefonirati od 14. do 15. in od 20. do 21. ure na št. 040/827094.

IZGUBLJENA OČALA za vid smo našli v Trebčah. Lastnik jih lahko dvigne pri Albertu Kralju, Trebče 110.

PRODAM polovico hiše na Plavjah pri Kopru. Telefon 040/725463.

PRODAM nov nemško-slovenski slovar. Telefon 040/567248.

PRODAM po ugodni ceni barvne slike zadnje tekme Jadrana v Vicenzi. Slike so na ogled v čistilnici «Tatjana» v Nabrežini, Kamnolomi št. 78/d.

PRODAM novo enostanovanjsko hišo v okolici Doline. Telefon št. 040/228390.

IŠČEM gospodinjsko pomočnico trikrat tedensko. Telefonirati od 14. do 16. ure in v večernih urah na št. 040/820435.

MANSARDO — dvosobno v centru Trsta prodam. Telefon 040/228390.

PRODAM tovornjak fiat 110 NR (63 stotov nosilnosti - 40 kub. m) letnik 1978 v odličnem stanju. Telefonirati na štev. (040) 220-175

IZGUBIL sem psa, nemškega ovčarja črno-rjave barve, sliši na ime Sultan. Najditelj naj telefonira na štev. 229-164.

OSMICO je odprl Zoran Pangerc Dolina 474. Toči belo in črno vino.

PRODAM gumijast čoln zodiac 4,20 m, z motorjem johnson 25 KS v odličnem stanju. Telefonirati v večernih urah na št. 43463.

PRODAM staro enostanovanjsko hišo v Ronkah. Ponudbe v večernih urah. Tel. (0481) 778827.

OSMICO je odprla Olga Grilanc Salež 23. Toči belo in črno vino.

OSMICO je v Nabrežini odprl Dušan Radovič. Poskrbljeno za prigrizek.

OSMICO je odprl Emil Mučič v Štandrežu - Ul. S. Rutar 24. Toči belo vino. Poskrbljeno je tudi za prigrizek.

OSMICO je odprl Robert Pipan iz Mavhinj. Toči domačo kapljico.

OSMICO je odprl Stanislav Novak - Križpot 122. Toči belo in črno vino.

NA SEJI V SREDO ZVEČER

OBČINSKI SVET V SOVODNJAH ODOBRIL LETOŠNJI PRORAČUN

Pri glasovanju so se vzdržali tri predstavniki manjšine - Prvič sklad za izvajanje načrta socioasistencialnih posegov - Investicije letos v višini 770 milijonov

Z večino glasov — vzdržali so se trije predstavniki manjšine — je občinski svet v Sovodnjah, na seji v sredo zvečer, odobril osnutek proračuna za letos. Ob tem velja pripomniti, da se je razprava o finančnem dokumentu pričela že na seji, 31. maja, in da so jo takrat, po soglasnem sklepu, odgodili za teden dni.

Tako je bila torej zadnja seja v celoti namenjena razpravi in glasovanju o proračunu, ki je, kakor je bilo že na prejšnji seji posebej poudarjeno, kar še da stvaren, posebej kar zadeva posege občine na tako imenovanem področju javnih del. Finančno najbolj zahteven je vsekakor načrt izgradnje grezničnega omrežja v Rupi in na Peči. Izvršilni načrt, ki je bil že odobren, predvideva začetni strošek v višini 470 milijonov lir, ki ga bo občina krila deloma s prispevkom dežele, deloma pa z najetjem posojila, ki naj bi ga nato v svoje breme (v kolikor gre za posebne vrste poseg) sprejela država. Drugi finančno zahtevnejši poseg je najem dodatnega posojila za dokončanje telovadnice (predvsem ureditev okolice, parkirišča, dovozne poti itd.), ki jo bodo odprli 24. t.m., ob občinskem prazniku. Višina dodatnega posojila naj bi znašala 82 milijonov lir. Še v tem letu naj bi končno pričeli z gradnjo podvoza na Štradalti. Objekt bo sicer gradilo državno podjetje za železnice, občinska uprava bo imela v zvezi s tem le manjši strošek: za zagotovitev zemljišča kjer bo speljana cesta in za asfaltiranje novega odseka (42 milijonov lir). V finančnem dokumentu so letos predvideni tudi posegi za popravilo in preureditev šolskih poslopij in vrtca v Sovodnjah. Za prekritje strehe šole v Rupi naj bi porabili okrog 17 milijonov lir, 22,5 milijona za popravilo vrtca v Sovodnjah, 25 milijonov lir za prekritje poslopja nekdanje šole v Gabrjah, 17 milijonov lir za namestitev centralnega ogrevanja v šoli na Vrhu. Za skoraj vse zgoraj omenjene posege je občina zaprosila za deželni prispevek in je torej njih izvedba vezana na nakazilo s strani pristojnih deželnih odborništev. Le za ureditev ogrevanja v šoli na Vrhu je bila na seji znova poudarjena obveza občinskega odbora, da se delo izvede, tudi če ne bo deželnega prispevka.

Okrog 10 milijonov lir bodo namenili za ureditev pokopališča v Sovodnjah in na Peči, začel pa naj bi se tudi zahtevnejši poseg za razširitev in preureditev pokopališča na Vrhu, vendar bo načrt, po predvidevanjih, prišel v izvršilno fazo šele v prihodnjem letu. Začetni finančni poseg na tem objektu je predviden v višini 30 milijonov lir.

Okrog 20 milijonov bodo predvidoma porabili za asfaltiranje gozdne ceste proti Črncem (v ta namen bodo uporabili tudi prispevek Kraške gorske skupnosti), okrog 30 milijonov pa za nakup nepremičnine v Sovodnjah. Predviden je tudi manjši poseg za odpravo nevarnega ovinka na pokrajinski cesti v Gabrjah. Poseg bo sicer izvedla pokrajina, vendar bo zemljišče zagotovila občina. Prav glede tega vprašanja je načelnik svetovalske skupine SSk Devetak izrekel nekaj pomislekov o upravičenosti omejenega posega, če ne pride zatem do nadaljevanja del za preureditev celotne trase ceste, od odcepa državne ceste št. 55 do Rubij.

Precej razprave je bilo tudi glede predvidenih posegov na socioasistencialnem področju, kjer bo mogoče že v prihodnjih mesecih pričeti z izvajanjem načrta pomoči ostarelim in osamljenim občanom. Dotaciji dežele je občina iz lastnih sredstev dodala še nekaj milijonov lir kar bo nedvomno omogočilo začetek izvajanja načrta, ki je nastal na podlagi zaključkov decembrskega posveta o socioasistencialnih problemih, za katerega je dala pobudo občina.

Občutno se je zvišal tudi sklad za vzdrževanje in delovanje telovadnice, kar naj bi v jesensko - zimski sezoni omogočilo kolikor toliko reden začetek uporabe tega objekta. Novost v letošnji razporeditvi finančnih sredstev je sklad, nekaj nad dva milijona lir, za različne pobude na kulturnem področju, medtem ko se sklad za prispevke kulturnim in športnim društvom, v primeri z lanskim letom, ni spremenil. Skupaj jim bodo dodelili osem milijonov lir.

Občina bo v letu 1983 imela predvidoma nekaj nad 506 milijonov lir tekočih dohodkov iz davkov in taks, dotacij države in drugih ustanov in drugih virov. Dobršen del bodo uporabili, kajpak tako kakor v drugih občinah, za izplačilo osebnih dohodkov uslužbencem (skoraj 240 milijonov).

Naj ob koncu omenimo še, da so na zadnji seji, še pred glasovanjem o proračunu, odobrili tudi nagrade upraviteljem za tekoče leto, ob koncu seje pa je župan poročal o pripravah na občinski praznik in slovesno odprtje telovadnice.

Od jutri dalje dvosmeren promet po De Gasperijevi ulici

Od jutri dalje se bo promet po De Gasperijevi ulici v Gorici odvijal dvosmerno. Gre torej za bistveno spremembo v dosedanji ureditvi, ki je bila uvedena z namenom da se sprosti promet na tem področju. Doslej je bila De Gasperijeva ulica, čeprav zelo široka, samo enosmerna.

V zvezi z novo ureditvijo so bile nujno potrebne tudi manjše spremembe glede urejanja prometa v sosednih ulicah. Vozniki, ki bodo pripeljali po Garibaldijevi ulici bodo morali pred županstvom obvezno zaviti v desno (do zdaj je bilo dovoljeno tudi zavijanje v levo, proti Mazzinijevi ulici). Iz Edlingove pasaže bo mogoče odslej peljati samo enosmerno, na De Gasperijevo ulico. Mazzinijeva ulica: promet se bo še naprej odvijal enosmerno, vendar bodo morali vozniki v križišču s Crispijevo ulico voziti naravnost, v ulico Delle Monache, ali pa zaviti desno, v Ul. Marconi.

Nova ureditev bo stopila v veljavo jutri, 11. t.m.

O slovenskem bančništvu drevi v Tržiču

V dvorani Palazzetto Veneto v Tržiču bo danes zvečer ob 20.30 kritik in esejist prof. Silvio Cumpeta predstavil Waltritschevo knjigo o slovenskem bančništvu in posojilništvu na Goriškem. Večer je priredil večnamenski kulturni center za občine tržiškega območja.

Francu Dakskoblerju v prvo slovo

Nepredvideni, nenadni in dokončni posegi v človekovo snovanje in življenje pustijo v teh, ki so ostali, občutek velike praznine, rahle zmedenosti, predvsem pa vzamejo iz ust besedo. Prav tisto besedo, ki bi edina zmogla spregovoriti o pokojnem človeku, ki je prav tej — govorjeni, pa tudi pisani — posvečal življenje.

Ko pišem danes teh prvih nekaj vrstic o pokojnem Francu Dakskoblerju, si le s težavo vsiljujem v zavest dejstvo, da ne bo več prišel iz Padove v rojstne kraje, prišel ob času počitnic vendar z eno samo željo in potrebo: nagrmaditi si kar čimveč gradiva, ki bi mu v kasnejših mesecih služilo kot podlaga za trdo in garaško delo prevajanja ali sestavljanja prispevkov za radio. Takega Dakskoblerja — trdega in vztrajnega delavca — sem pred deset ali več leti spoznal in tak je od nas nepričakovano odšel in z njim seveda vsi načrti, ki jih je pripravljal za bližnjo in daljšo prihodnost. Zakaj Franc Dakskobler je bil deloma star po letih, a po duhu, predvsem pa po načrtih, zanimanjih in vztrajnem delu, mladenič, da malo takih.

Rodil se je pokojni prav tistega meseca novembra in tistega leta, v katerem je umrl Simon Gregorčič. Desetega novembra letos bi dopolnil 77 let. Kot rojstni kraj mu je zapisan Trst, čeprav je bil sin naših gora izpod Porezna, iz Podbrda. Po učiteljišču je služboval na Tolminskem, a bil leta 1931 prisilno prestavljen v notranjost države, v Marostico pri Vicenzi (do leta 1942), potem pa v Padovo, kjer je ostal do smrti. Na šolskem področju je vneto deloval, čeprav v tujem okolju in si znal ustvariti okolje, ki ga je cenilo, predvsem pa upoštevalo njegove pedagoške in organizacijske uspeh. Zlata medalja, ki mu jo je podelila mestna občina v Padovi, je samo eden izmed dokazov njegove zares velike prizadevnosti na šolskem področju.

Toda doba njegovih zaslug za slovensko kulturo se je začela pred kakimi desetimi leti, ko je prišel na dan prvi njegov knjižni prevod slovenskega literarnega teksta, prevod Ingoličevega dela Tajno društvo PGC. Temu je sledila še cela vrsta drugih (La liceale, Gli animali dello Zodiaco, La galea sommersa, Leggende slovene), med katerimi so prevladovali Ingoličevi teksti, pa tudi Svetlane Makarovičeve, Frana Milčinskega, Toneta Seliškarja in cele vrste slovenskih, predvsem klasičnih pripovednikov.

Neprecenljiva vsaj za enkrat ostaja tista njegova dejavnost v okviru koprskega radia, s katero je širil informacijo o slovenski literaturi in kulturi med široke plasti italijanskih poslušalcev. Tu, v tem delu, ki ga je prav tako vestno vršil kakor na drugi strani prevajanje, pa tiči velik del njegove osebnosti.

Ko stojimo nemi ob tej nenadni smrti, se zavedamo, da bomo morali njegovo delo, ki je bilo te dni nasilno pretrgano, a istočasno zaključeno, temeljito pregledati in ovrednotiti. To je naša dolžnost in naloga, kot prijateljev, sodelavcev, znacev. Na vsak način pa mu dolgujemo veliko, zakaj veliko nam je v svoji vnemi do slovenske literature in kulture zapustil.

Marijan Brecelj

ZAKLJUČNE PRIREDITVE NA SLOVENSKIH ŠOLAH

Zaključuje se letošnje šolsko leto. Dijaki slovenskih srednjih šol bodo imeli jutri zaključno šolsko mašo, tisti, ki imajo izpite jih bodo pričeli kar v ponedeljek. Šolski izidi bodo znani v prihodnjem tednu. Mature pa bodo v juliju. Dijaki klasičnega liceja Primož Trubar, ki so prejšnji teden nastopili z Gradnikovim recitalom, bodo jutri šli v Brda, v Medano, kjer bodo obiskali Gradnikovo spominsko sobo, muzej.

Od danes do torka bodo številne prireditve na slovenskih osnovnih šolah in v vrtcih. V torek bodo namreč zaključne šolske maše na vseh osnovnih šolah. Svojo prireditev bodo imeli otroci slovenskega vrtca na Livadi že danes popoldne ob 14. uri.

Jutri v soboto, pa bodo prireditve v več šolah. V zavodu Lenassi, v Ulici Vitt. Veneto, kjer je osnovna šola Franceta Bevka, bo prireditev ob 11. uri. Ob isti uri bo prireditev v šoli Otona Župančiča na Livadi. V šoli v Podgori bo prireditev ob 11.30. Odprli bodo tudi razstavo. Prav tako ob 11. uri bosta prireditvi tudi na šolah v Pevmi in na Vrhu. Vedno jutri, v soboto, ob 18. uri se bodo na pikniku Pri Sfiligojevih zbrali učenci, starši ter učitelji šole na Plešivem.

Delovanje ZSKP

Na zadnji seji vodstva ZSKP z zastopniki včlanjenih društev so precej govorili o stikih s Korošci ter o pripravah za cecilijanko, ki bo letos jubilejna. V oktobru bodo v sodelovanju s KKZ priredili na Koroškem primorske dneve, sodelovali bodo z zbori, gledališkimi skupinami razstavo slikarjev, razstavo tiska, literarnim večerom in enim, posvečenim sedanjemu položaju Slovencev pri nas. Govorili so tudi o drugih prireditvah na katerih je sodelovala ZSKP, zlasti o kulturnih dnevih Slovencev v Italiji, ki so se vršili v Ljubljani. Pred počitnicami organizirajo še zaključni nastop gojencev glasbenih šol.

Do 31. julija obvezno cepljenje psov v Gorici

V teku je obvezno cepljenje psov proti steklini na območju goriške občine. Cepljenje opravljajo ob sobotah in ponedeljkih, od 9. do 10. ure v prostorih občinske klavnice v Kraški ulici 15 do 31. julija. Lastniki psov morajo živali pripeljati na cepljenje na vrvici in opremljene z nagobčnikom. Tako sporočajo iz veterinarskega urada goriške KZE.

Danes pred sodiščem skupina sindikalistov

O dolgotrajnih prizadevanjih za rešitev krminskega podjetja Tec Friuli — Sogetec — zadeva se je pred kakšnim mesecem ugodno rešila, čeprav še ne dokončno, bo govor danes na goriškem sodišču. Vendar iz drugačnega zornega kota. Po hitrem postopku naj bi namreč sodili enajstim članom tovarniškega sveta in sindikalistom enotne sindikalne zveze zaradi obrekovanja, ki naj bi ga zagrešili z objavo lepaka o čudnem zavlačevanju postopka za prodajo premičnin in nepremičnin propadlega podjetja. Prijavo je vložil odvetnik Carlo Pedroni, ki je bil stečajni skrbnik.

V zvezi z za danes napovedanim procesom, je teritorialno tajništvo sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL izdalo daljše tiskovno poročilo v katerem sodni postopek označuje kot zelo zaskrbljujoče dejanje, ki se uvršča v trenutni družbeni in politični položaj, v katerem je sindikalno gibanje tarča napadov z različnih strani. V poročilu je nadalje izrečeno upanje, da bo sodstvo znalo pravilno tolmačiti in vrednotiti dogodke, povezane s sindikalnim bojem

Obtožence bodo zagovarjali odvetniki Battello, Devetag, Genovese, Cobbe.

Nove slovenske knjige v državni knjižnici

V goriški državni biblioteki, ki je odprta vsak dan od 9. do 19. ure, so dobili nekaj novih slovenskih knjig. Gre za knjigo Zorka Fona in Hinka Uršiča o Dolini Soče, za Pisma Frana Goverkarja, za Življenje, poezije in melodije M. Hartmanove, za Tri igre na glas Miroslava Košute, za Kozaška pričevanja Vlada Kozaka, za Naška Križnarja filmografijo o slovenskem etnološkem filmu, za Zvezde v žepu Aceta Mermolje. Na voljo so tudi knjige o Slovenskem gledališkem in filmskem muzeju, o antologiji Slovencev v Ameriki z naslovom Naši na tujih tleh, ter Zakladi narodne in univerzitetne knjižnice, ki je izšla ob priliki znane razstave v Ljubljani.

V 10 mesecih pretihotapil 750 kg kave v Novo Gorico

Jugoslovanski preiskovalni organi so odkrili in prijavili sodišču 25-letnega Alda Lisjaka iz Nove Gorice. Ugotovili so, da je v obdobju od avgusta lani ter do maja letos pretihotapil čez državno mejo najmanj 750 kg kave. Prodal jo je raznim osebam na območju Nove Gorice, seveda po visoki ceni. Kava je že nekaj časa v Jugoslaviji zelo iskano blago in zato ima na črni borzi ustrezne cene. Lisjak je s preprodajo kave zaslužil najmanj 15 milijonov starih dinarjev. Zagovarjati se bo moral zaradi kaznivega dejanja nezakonitega prenašanja oziroma tihotapljenja blaga čez državno mejo, po členu 359 jugoslovanskega carinskega zakona, in zavoljo nedovoljene trgovine. Slednjo obravnava 147. člen kazenskega zakona Slovenije.

100 let pevskega zbora na Vogrskem

Jutri in v nedeljo bodo na Vogrskem proslavljali častitljiv jubilej, ki odraža bogato tradicijo slovenske kulture v naših krajih. Počastili bodo stoletnico ustanovitve pevskega zbora Prosvetnega društva Lijak. Ob tej priliki bodo jutri, ob 20.30, odprli razstavo o razvoju zbora in kulturnem delovanju na Vogrskem, ob 21. uri pa se bo začel nastop pevskih zborov. Sodelovali bodo moški zbor Kras iz Opatjega sela, ženski zbor Franc Zgonik iz Branika, oktet Vrtnica iz Nove Gorice, mešani zbor Lipa iz Šempasa in moški zbor Mirko Filej iz Gorice.

V nedeljo ob 18. uri pa bo slavnostni koncert moškega zbora, jubilanta z Vogrskega. Prireditvi v soboto zvečer in v nedeljo bosta v spominskem parku pri osnovni šoli na Vogrskem.

Nov vozni red avtobusa na pokopališče

Od nedelje, 12. junija, bo mestni avtobus iz središča na glavno pokopališče vozil z novim poletnim urnikom, to samo ob praznikih. Izpred glavne pošte bodo avtobusi odpeljali v smeri pokopališča ob 9. uri, ob 10., ob 11., ob 12., ob 16.05, ob 17.10, ob 18. in ob 19. uri. S postajališča pred pokopališčem pa bodo avtobusi odpeljali ob 9.20, ob 10.20, ob 11.10, ob 12.20, ob 16.25, ob 17.30 in ob 18.20.

Pisanje o Slovencih v videmskem In uaite

Tu pa tam prihajajo vesti o nas Slovencih na dan tudi v italijanskem tisku in najbolj hvalevredno je to, da uredniki listov zaprosijo Slovence za pojasnila. Že nekajkrat je videmski mesečnik In uaite objavil članke o Slovencih. V letošnji majski številki je objavljeno nadaljevanje članka Magde Jevnikar z naslovom «Conoscere un popolo attraverso la letteratura», v katerem je avtorica seveda v zgoščeni obliki orisala razvoj slovenskega naroda ter objavila tudi dve pesmi Toneta Kuntnerja in Marka Kravosa tako v originalu kot v italijanskem prevodu. V junijski številki pa je napovedan članek Roberta Petarosa o sodobni slovenski kulturi. Rubriko ureja Umberto Alberini s sodelovanjem Gojka Budala.

V Pilonovi galeriji v Ajdovščini razstavlja svoja dela Jirži Anderle, eden najbolj znanih likovnih umetnikov iz Češkoslovaške. Razstava bo odprta do 24. junija vsak dan razen ob ponedeljkih od 9. do 12. in od 15. do 18. ure, ob nedeljah pa od 15. do 19. ure.

V gostišču Lanterna d'oro na grajskem griču je odprta do konca meseca razstava slik Sergia Pascolija, ki je doma iz Tržiča.

V kavarni Jolli v Ulici Oberdan je odprta razstava Renza Moreua. Do 25. junija.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 «Speed - interceptor 3». Barvni film.
CORSO 18.00—22.00 «I guerrieri della palude». Prepovedan mladini pod 18. letom.
VITTORIA 17.30 — 22.00 «Regno dei sensi». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 «Kaan — il principe guerriero».
PRINCIPE 18.00—22.00 «La signora è di passaggio».

Nova Gorica in okolica

SOČA 19.00—21.00 «Morilec iz slušalke». Ameriški grozljivi film.
SVOBODA 19.00 «Šifra 82». Japonski kriminalni film. 21.30 «Caligula». Ameriško - italijanski film.
DESKLE 20.30 «Goljufiva igra». Ameriški kriminalni film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita, Ul. Don Bosco 175, telefon 32-515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla salute, Ul. Cosulich, tel. 72-480.

Izleti

Slovensko planinsko društvo priredi jutri, 11., in v nedeljo, 12. t.m., izlet na Gorenjsko z vzponom na Stol. Odhod jutri ob 15. uri s Travnika. Prevoz z lastnimi sredstvi. Prenočitev v Valvazorjevem domu. Podrobnejša pojasnila pri odbornikih društva.

POGOVORI S KANDIDATI

Luciano Rebulla (KD): zagotoviti goriško prisotnost v parlamentu

Goriška krščanska demokracija je bila v zadnjem petletju precej ohromljena, ker ni imela svojega zastopnika v rimskem parlamentu, kjer so se sprejemale pomembne odločitve in tudi zaradi tega se je Goriški zgodila v tem času marsikatera krivica, tudi na deželni ravni, kjer so Videmčani in Tržačani potisnili goriške zastopnike nekako v kot ter dali odborniku Tripaniju manj pomembno mesto kot ga je imel v prejšnjih deželnih vladah.

Ta občutek zmanjšane pretekle pomembnosti smo dobili vsakokrat ko smo se pogovarjali s prvaki tukajšnje krščanskodemokratske stranke. Sedaj pa obstaja obveza novega deželnega tajnika Biasuttija, da podpre izvolitev goriškega parlamentarca, seveda predvsem tako, da mu videmski in pordenonski volivci te stranke dajo potrebne preferenčne glasove. Ta kandidat je sedanji pokrajinski tajnik KD Luciano Rebulla, 33-letni funkcionar deželne družbe Friulia Lis, ki se s politiko ukvarja že več kot deset let, leta 1975 je bil izvoljen za občinskega svetovalca v Tržiču, lani decembra pa za pokrajinskega tajnika stranke.

Rebulla, kot ime samo pove je slovenskega porekla. Rodil se je sicer v Tržiču, njegovi starši so se iz Doberdoba izselili po tej vojni. Ko smo se pogovarjali z njim, nam je dejal, da si bo prizadeval, seveda če bo izvoljen, da pride do razprave o takozvanem zaščitnem zakonu. Zakonski osnutek KD, katerega prvi podpisnik je Flaminio Piccoli naj služi kot predmet razprave z drugimi strankami, ki so predložile svoj osnutek, in ki ga bodo brez dvoma predložile tudi v prihodnji mandatni dobi. Rebulla se ni hotel spustiti v pogovoru z nami v podrobnosti o tem zakonskem osnutku, dejal pa je, da se je treba lotiti razprave o tem, in da gleda, prav zaradi svojega izvora pozitivno na vso to stvar.

Goriška je bila porinjena v stran, nam je dejal kandidat za katerega se zavzemajo tukajšnji demokristjani, in ki ima v teh dneh vse polno sestankov po vaseh in tudi z raznimi uglednimi zastopniki. Predčasni padec vlade nas je rešil takozvanega paketa za Trst, ki bi bil najbrž v dosedanjem parlamentu izglasovan tak kot je bil v osnutku. Vlada bi torej dala izdatna sredstva Trstu, pozabili pa bi na Gorico, ki ima enake odprte probleme in težave v industriji kot v trgovini in ki je prav tako kot Trst prizadeta od sedanjih gospodarskih težav v sosedni državi. V zvezi s tem je Rebulla dejal tudi da bi bilo treba da bi v Jugoslaviji čimprej pričeli graditi avtocesto. Le od povečanja prometa je odvisen nadaljnji razvoj Gorice in tudi Nove Gorice. V prihodnji mandatni dobi bo treba obnoviti zakon o prosti coni, dati novih zagonov industriji, še posebej državni, nadaljevati s politiko dobrega sosedstva z Jugoslavijo, izvesti vse točke osimskega sporazuma. Že zakon 828 daje precej možnosti za razvoj naših krajev. Videli bomo, je še dejal Rebulla, če bodo znali tukajšnji podjetniki izrabiti priložnosti, ki jim jih nudi ta zakon. Na razpolago je precej denarja pod ugodnimi pogoji. Vse to pa je potrebno, če hočemo zaustaviti beg mladih v druga mesta, ker pri nas ni najti dela.

V zvezi s tem je dejal kandidat krščanske demokracije, da bo treba najti dialog z vsemi drugimi strankami, od večinskih do opozicijskih. Ni bil v tem prav nič polemičen. Le kar se tiče krajevnih uprav je dejal, da bo KD predlagala po volitvah raztegnitev petstrankarske koalicije in tudi z dodatkom Slovenske skupnosti na vse krajevne uprave na Goriškem. S tem je bil polemičen do socialistov in socialdemokratov. Njegov poudarek, kot tudi poudarek demokristjanskega volilnega programa, ki ga bodo uradno predstavili jutri, pa je bil vseskozi na potrebi po goriškem demokristjanskem predstavništvu v parlamentu.

Brigadirsko petje že doni

Po vsej Sloveniji, oziroma Jugoslaviji so prejšnjo nedeljo oživele zvezne mladinske delovne akcije (MDA). V Sloveniji je pet zveznih akcij in sicer: Kozjansko, Posočje, Suha krajina, Slovenske gorice in Istra. Kot je iz gornjega razvidno, sta dve brigadirski naselji na Primorskem: MDA Posočje 83 pri Kobaridu ter MDA Istra 83 z naseljem v Vanganelu pri Kopru.

V nedeljo je bilo na obeh primorskih akcijah živo in radostno vzdušje. Okrog 150 mladincev iz Bačke Palanke, Raven na Koroškem, Križevcev in Tržiča se je zbralo na začetku prve izmene MDA Istra 83. S slovesno otvoritvijo so torej brigadirji in številni prisotni gostje «štartali» v novo akcijo prostovoljnega dela. Mladi brigadirji iz cele Jugoslavije bodo namreč v tem kraju v Istri do konca avgusta na gradbišču višinskega vodovoda opravili okrog 75 tisoč delovnih ur. Zgradili bodo več kot 9 km osnovnega vodovoda v zaledju slovenske obale in tako na svojstven način pomagali uresničevati program oživljanja oziroma ohranjevanja življenja v zaledju slovenske obale. Poleg tega pa bodo brigadirji še pomagali arheologom pri izkopavanju v Predloki.

V Gornje Posočje pa je prispelo 200 brigadirjev iz Vojvodine, Hrvaške, Srbije in Slovenije. V tem kraju bodo mladi v treh poletnih izmenah tokrat v glavnem delali na planinah, pomagali bodo planšarjem in podobno.

Na vseh brigadirskih nedeljskih svečanostih pa so se udeleženci z enominutnim molkom poklonili spominu preminulega revolucionarja in borca za uveljavitev samoupravljanja in pravic delavcev Franca Leskoška - Luke.

V naslednjih dneh pa se bodo v Sloveniji začele tudi republiške mladinske delovne akcije, katerih je mnogo več kot zaveznih.

Naj v zaključku še omenimo, da se letošnjih mladinskih delovnih akcij v Sloveniji oziroma v Jugoslaviji, lahko udeležijo tudi mladi iz zamejstva. Zainteresirani se lahko obrnejo na sedeža Mladinskega odbora SKGZ v Trstu in Gorici, kjer bodo prejeli vse potrebne informacije.

PO 16. MEDNARODNEM SREČANJU PISATELJEV NA BLEDU (3)

Publika kot funkcija umetniške resnice

Povzetki iz referata, ki ga je imel srbski književni kritik Sveta Lukić

Uvodno besedo k tretji okrogli mizi je za nedavno blejsko srečanje pripravil srbski kritik Sveta Lukić, ki pa se žal srečanja ni udeležil. Kljub temu je že vnaprej pisno poslal svoj prispevek in iz njega povzemamo najpomembnejše in najzanimivejše odlomke.

Ko vas takoj opozarjam na pogojnost terminov v naslovu teme naše okrogle mize (Publika kot funkcija umetniške resnice) pa tudi glavne teme (Resničnost sveta in umetniška resnica) srečanja, bi hotel povedati, da se ti termini pojavljajo, izginjajo in se znova vračajo, vendar ne ravno tako, kot se moda vrti v krogu. V njihovem kroženju je določen napredek, v novih obratih dobivajo večjo znanstveno in praktično uporabno vrednost. Naštel bi tri opaznejše valove v estetski terminologiji (metodologiji itd.):

1. Neposredno pred drugo svetovno vojno in v prvih povojnih letih — v okviru gnoseološko - sociološke koncepcije umetnosti, v razponu od socialističnega realizma do eksistencializma, prevladujejo termini: resničnost, resnica, predvsem pa idejnost in angažiranost, termini, s katerimi se umetnost postavlja v službo občinstva: (po intenciji: v službo najširših ljudskih množic in njihovih zgodovinskih interesov, praktično pa v službo dnevne državne in partijske politike), običajno na škodo umetniške resnice in umetnosti nasploh.

2. Od srede šestega in do konca sedmega desetletja — v okviru avtonomistično-poetične koncepcije umetnosti (umetnost kot avtonomni sistem zase ali kot projekcija umetnikove poetike, v razponu od socialističnega estetizma do strukturalizma) prevladujejo termini: sistem, model, koherentnost, predvsem pa jezik in struktura, termini, s katerimi se umetnost zapira v svojo sfero, se loči od občinstva (ki ga praktično pošilja na trg množične kulture), od umetniške resnice (ki se negira) in od vsake funkcije (med drugim zaradi zlorabe funkcije v prejšnjem obdobju).

3. V osmem desetletju in naprej — v okviru filozofsko-antropološke koncepcije umetnosti (umetnost kot nova, druga stvarnost, vendar referentna k prvi, zgodovinski stvarnosti, v razponu od marksističnih interpretacij do Jaussove teorije) prevladujejo termini: druga stvarnost, vizija epohe, predvsem pa nova bit in recepcija, termini, s katerimi odpeljejo umetnost spet na odprt prostor, kjer v komunikaciji z občinstvom skuša najti svojo posebnost in vrednost kot način svojega obstoja.

Pri prehodu na relacijo občinstva z umetniško resnico se velja med osvobajanjem dobesednega razlaganja spomniti že klasičnega odkritja Poljaka Romana Ingardena o štirih slojih književnega dela (kar velja tudi za vsa umetniška dela).

Ti sloji so:
1. glasovni material ali zvočni sloj;
2. pomenske enote ali sloj pomena besed;
3. sloj predstavljenih predmetov in
4. imaginarni vidiki (v nekaterih delih tudi metafizične kvalitete).

To je velik korektiv, celo če govorimo o samem občinstvu — kateri njegov sloj lahko zajame določene sloje književnega in drugega umetniškega dela. Primerneje je uporabljati kot pa ga iskati v sociologiji kajige ali sociologiji občinstva, mladih disciplnah, ki s površinskimi empiričnimi raziskavami zaman pretendirata na visoko znanstvenost (o čemer pričajo dela Roberta Escarpita). Ali pa je morda trditev pretirana?

Ingarden nas še bolj pripravlja na korekcijo tradicionalnega predsodka o umetniški resnici, dobesedno razumljeni kot zgodovinski resnici, vendar lepo povedani. V tej opredelitvi manjka del tretjega in ves četrti Ingardenov sloj, mar ne? Zlasti Ingardenovi imaginarni vidiki relativizirajo termin in pojem umetniške resnice. Do neke mere ga utemeljimo samo sociološko, če rečemo, da umetnik artikulira vizijo epohe, ki jo ima v mislih v implicitni, zaviti obliki vse ljudstvo, razred, skratka občnstvo. To bi morali ugotoviti v naši današnji razpravi.

Predlagam, da podrobneje preučimo že nakazano idejo o novi, drugi stvarnosti, torej o umetnosti kot novi biti. Zdi se mi, da je ta ideja sintetična. Nova, druga stvarnost se hkrati nanaša na prvo in poslednjo stvarnost, stvarnost in logiko sanj. V toliko umetnost ni zunanj spoznavaja, to je zunaj gnoseološkega vidika in akvivalenta. Tradicionalno racionalistično, to je dobesedno tolmačenje umetnosti predpostavljanja, da je treba v njej iskati smisel, še več, racionalni smisel (z drugimi besedami umetniško resnico).

D. Ž.

V ZDA je približno 32 tisoč ljudi, starih sto in še več let, tri četrtine od teh stoletnikov pa so ženske; tako se je pokazalo po popisu prebivalstva. Med najstarejšimi prebivalci ZDA je 25 tisoč belcev in 7 tisoč črncev, starih sto in še več let.

PREJŠNJI PETEK V KOSOVELOVI KNJIŽNICI

Nepozaben večer z Ivanom Potrčem ob njegovem življenjskem jubileju

Do 20. t. m. bo v prostorih knjižnice še na ogled razstava o Potrčevem ustvarjalnem delu

V petek zvečer je bilo v sežanski knjižnici praznično in slovesno kot se spodobi ob takšnih prilikah, saj je bil v gosteh Ivan Potrč.

Ob razstavi pisateljevih del, ki je bila pripravljena za otvoritev tega dne, je kolektiv knjižnice nestrpno pričakoval goste. Kajti napovedano je bilo, da bo tega dne tudi predstavitev Potrčevega izbranega dela, ki ga je izdala Državna založba v Ljubljani v počastitev pisateljevega jubileja. Ker se pri založbah rado kaj zatakne, ni bilo čisto gotovo, če bodo do tega dne knjige nared. Pa vendarle je Franček Bohanec prinesel prva dva izvoda knjig, ki jih je tudi uredil v lepih sončnorumenih ovitkih z imenitnimi ilustracijami Milana Bizovičarja, ki je opremil že več Potrčevih knjig. V šestih knjigah, ki nosijo naslove: Kočarji, Navzkrižja, Grudje, Krefli, Koraki in Beseda je nekaj tekstov, ki so prvič objavljeni. Potem, ko je Franček Bohanec kot urednik predstavil Potrčevo Izbrano delo in sploh spregovoril o vrednotah njegovega pisateljevanja, je gledališka igralka Bogdana Bratuž iz Trsta doživeto prebrala odlomek iz knjige Kako smo se ženili, ki jo je izdala v začetku letošnjega leta kot jubilejno knjigo Mladinska knjiga, pri kateri je bil Potrč dolga leta po vojni urednik. Srečanja s Potrčem sta se udeležila tudi glavni tajnik Slovenske akademije znanosti in umetnosti iz Ljubljane dr. Jože Goričar in podpredsednik akademije dr. Bratko Kreft, ki je čestital pisatelju v imenu akademije ob njegovem jubileju in ob izidu Izbranega dela ter poudaril pisateljeve vrednote, s katerimi je obogatil slovensko književnost.

Tudi Ivan Potrč ni mogel prikriti ganjenosti in zadovoljstva, da je njegova razstava v Sežani in je zanimivo odgovarjal na vprašanja prisotnih.

Zlasti je bilo zanimivo, ko je izpovedal svoj spoštljivi odnos do Srečka Kosovela, ki ga je prevzel, ko se je kot ptujski dijak srečal z njegovo prvo pesniško zbirko in ker ni imel denarja, da bi si jo kupil, je vse pesmi prepisal.

Ob zaključku je ravnateljica knjižnice Lučka Čehovin izrazila zadovoljstvo, da sta prav v Sežano prišla prva dva natisnjena izvoda izbranega dela ter da je bilo prav v Sežani najprej predstavljeno, dasiravno je pisatelj iz Štajerske. Ob tem je poudarila vrednote Potrčevega pisateljskega dela, zaradi katerih je Potrčeva literatura prav tako priljubljena na Štajerskem, kot na Primorskem in med vsemi ljudmi, ki cenijo dobro in pristno pisanje.

Tako je večer v sežanski knjižnici ostal nepozaben. Do 20. junija pa bo ostala na ogled razstava Potrčevega ustvarjalnega dela, ki se začenja že z dijaškim glasilom Rast na ptujski gimnaziji, zaradi katerega je bil Potrč kot dijak izključen in zaprt. Na razstavi je moč videti tudi vse samostojne izdaje Potrčevih del, nekaj rokopisov, zlasti pa so zanimivi prevodi Potrčevih knjig v tuje jezike, n.pr. v ruski, italijanski, bolgarski, madžarski, nemški, holandski, češki, poljski in seveda v srbohrvatski jezik, kar izpričuje veliko literarno moč pisateljevega literarnega ustvarjanja.

Literarna razstava je popestrena tudi s fotografijami iz pisateljevega življenja in ilustracijami Milana Bizovičarja.

A. N.

DUNAJ — Pred dnevi so na Dunaju odkrili 137 pisem znanega avstrijskega skladatelja Richarda Straussa.

Nastop kriške godbe

Tradicionalni partizanski praznik v Križu, ki ga je priredila vaška sekcija VZPI - ANPI, je tudi letos zelo dobro uspel. Na prireditvenem prostoru «pri Martincah» se je zlasti v nedeljo popoldne zbrala prava množica obiskovalcev, za vse tri dni pa so prireditelji poskrbeli za pester kulturni spored. V okviru le-tega je v nedeljo godba na pihala «Vesna» izvajala celovečerni koncert.

Cvetje za papežev obisk

Poljsko dekle že pripravlja šopke, da bi bilo svetišče na Jasni gori ob obisku papeža (od 16. do 23. t.m. bo uradno obiskal Poljsko) res praznično oblečeno. (Telefoto AP)

Še o prekinitvi nosečnosti

Statistika je kaj čudna veda, je trdil znani italijanski komik Petrolini: «Če sem pojedel pohano piško, ti pa nobene, bo prepričano trdila, da sva je vsak pol. Kljub temu včasih prav pride.» je še dodajal.

In prav ob upoštevanju filozofskega zaključka, se je poslužimo tudi mi. Tokrat za interpretacijo poročila ministrstva za zdravje o številu opravljenih posegov za prostovoljno prekinitev nosečnosti v letu 1982.

Uradni podatki, ki se seveda nanašajo izključno na posege, ki so jih opravili v javnih strukturah in ob spoštovanju določil zakona št. 194, namreč trdijo, da se je zvečalo število «legalnih splavov».

Če najprej vzamemo v poštev absolutne vrednosti, ugotovimo, da je bilo v lanskem letu v Italiji vsega 234.800 posegov proti 224.067 iz leta 1981. V povprečju se je torej število dvignilo za 4,8%: še strožje strokovno pa bi lahko rekli, da se je odstotek «splavnosti» (sorazmerje med številom posegov in žensko populacijo od 15. do 49. leta pomnaženo s tisoč) dvignil s 16,2 na 17; s 360 na 370 pa se je dvignilo razmerje med številom posegov in številom novorojenčkov, če smo jih pomnožili s tisoč.

V italijanskih bolnicah, oziroma v centrih, ki imajo ustrezna dovoljenja za opravljanje posegov, so se v letu 1982 največ posluževali metode tako imenovane aspiracije v popolni anesteziji. Občutno se je nadalje zvišal odstotek posegov, ki jih opravijo v prvih tednih nosečnosti, saj je lani skoraj polovica žensk — točno 46,2% — prekinilo nezaželjeno nosečnost v osmem tednu.

Istočasno pa ženske v bolnicah zadržijo vedno manj dni, kar je seveda še zlasti pomembno s finančnega vidika izvajanja zakona.

Pregled lanskoletnih podatkov nadalje potrjuje ugotovitev, ki je prišla do izraza že v začetku izvajanja zakona in sicer, da se pravice do prostovoljne prekinitve nosečnosti v največjem številu poslužujejo ženske, ki so stare od 30 do 35 let. Po številu posegov sledijo ženske, ki so mlajše za pet let (starostna doba od 25 do 29), medtem ko je bil leto prej številčneje zastopan starostni pas 20 - 24 let.

Tudi ta zadnji podatek kaže, da se je srednja starost žensk, ki splavijo, zvišala. O tem še očitneje priča podatek, ki se nanaša na mladoletnice: leta 1981 je bilo tri odstotke vseh žensk, ki so splavile, mladoletnih, lani 2,9. Vendar pa je treba prav ta podatek komentirati: najprej s stvarno ugotovitvijo, da zanosijo tudi mlajše mladoletnice in ne samo tiste, ki jih zakonska določila jemljejo v poštev. Nadalje prav mlada dekleta, zaradi neinformiranosti ali težav, da bi dobila ustrezna dovoljenja, zamudijo predpisani rok. Zato je nujna žalostna ugotovitev, da se še vedno veliko deklet zateka k raznim mazačem ali zdravstvenemu osebju, ki opravlja protizakonite posege.

Pozitivno pa je dejstvo, da se je v lanskem letu zvišal odstotek staršev, ki so dovolili, da hči prekine nosečnost v javnih zdravstvenih ustanovah — s prejšnjih 59% na 61,5%; istočasno pa je bil tudi višji pristanek sodnikov za mladoletnice, ki so se za poseg odločile v 36% primerov (prej v 33,4%).

Skoraj nespremenjeni pa so podatki, ki jemljejo v poštev civilni status žens: med ženskami, ki so lani splavile je 20% neporočenih, 72% pa poročenih. Ustrezno potrdilo o nosečnosti z napotnico je v večini primerov izdal osebni zdravnik (splošni ali ginekolog), v veliko manjši meri pa se ženske po takšno potrdilo napotijo v družinske posvetovalnice (le 18,1%). V lanskem letu se je zaznavno tudi znižalo število zdravnikov, ki iz moralnih razlogov oporekajo izvajanju zakona, oziroma se ne udeležujejo posegov.

In še zadnji podatek, ki je precej zaskrbljujoč in ki kaže, da se informacija in preventivni ukrepi še niso dovolj udomačili med italijanskimi ženskami. Kar 17% žensk, ki so splavile lani, je namreč že enkrat prej prekinilo nosečnost, oziroma 5,3% je prekinilo nosečnost že večkrat. (bip)

V Sydneyu boj proti kajenju

Po kratki, a zelo uspešni protikadilski akciji v Melbournu, ko so v enem dnevu konec maja porabili kar četrt milijona dolarjev, da bi ljudi pripričali o škodljivosti tobaka, so zdaj v Sydneyu, največjem avstralskem mestu, v katerem živi skoraj četrt prebivalstva te celine, začeli novo kampanjo proti kajenju.

Na vseh prometnih krajih v mestu, na televizijskih ekranih in v kinodvoranah so se pojavili plakati, ki pozivajo: «Pusti tobak do konca življenja!» V naslednjih treh mesecih naj bi ministrstvo za zdravstvo v Novem južnem Wallesu, ki je pripravilo to akcijo, porabilo milijon dolarjev, da bi prepričalo kadilce, naj opuste svojo navado.

Po podatkih objavljenih v prid protikadilske akcije umre v Avstraliji zaradi posledic tobaka vsako leto 16 tisoč ljudi, vsaka pokajena cigareta pa skrajša povprečno človekovo življenje za 5 minut in pol.

Obzirni krokodili

Ameriškim krokodilom grozi izTrebljenje, to pa zato, ker so preveč sramežljivi in diskretni. To je ugotovil Steve Klett, biolog, ki ima na skrbo varstvo okolja v ZDA. Rekel je, da je ta živalska vrsta zadnja leta močno ogrožena, ker ljudje gradijo počitniške hišice na krajih, ki so pri srcu tudi krokodilom. Na otoku Key Largo in v narodnem parku Everglades na jugu Floride je ostalo samo še **kakih 50 krokodilov.**

Tudi letos nas mora poletje «osrečiti» z zagorelostjo

Ko ni sonca, ko je vreme še hladno, si človek ne dela skrbi, kako bo preživel poletje, kaj je dobro za njegovo kožo, kakšna bo poletna moda itd. Ko pa se vreme popravi, ko «zadiha poletje», ko se začnejo polniti plaže in kopališča, tedaj pa se vsi nenadoma zavemo, da je čas počitnic, čas poletja tu, da je treba nekaj ukrepati, da moramo poskrbeti za našo poletno garderobo, da moramo biti tudi zagoreli, da se moramo odločiti tudi za kraj naših počitnic, da moramo, z eno besedo povedano, temeljito pomisliti, kako bomo preživeli poletje mi sami, naša koža in seveda tudi naša denarnica.

Naše prababice in morda še babice so cenile svetlo polt in so se izpostavljale sončnim žarkom le v toliko, kolikor je bilo to nujno potrebno. Po možnosti so svoje telo čim bolj pokrile, ker so bile mnenja, da je le bela in svetla koža lepa in privlačna.

Potem je sledilo drugo obdobje, ko smo morali biti vsi od sonca čim bolj ožgani. «Bledičneži» in njim podobni niso bili le nemoderni, temveč staromodni in lahko bi rekli že spravljeni v kategorijo starih ljudi. Zato so se vsi, ne glede na starost in spol, trudili, da so bili že takoj na začetku poletja lepo zagoreli — torej sveži, mladostni. Če ni zadostovalo sonce, potem so svoje pridale še razne kreme, ki so telo umetno potemnile in seveda še žarnice z ultravijoličnimi žarki itd.

Znanost in medicina pa seveda napredujeta. To, kar je bilo še včeraj belo, je danes lahko črno, to kar je še včeraj koristilo, lahko danes tudi škoduje. In tako se je zgodilo tudi s sončenjem, oziroma z lepo zagorelo poltjo.

Zdravniki so namreč ugotovili, da so sončni žarki sicer lahko koristni, toda le do neke mere. Pretirano izpostavljanje sončnim žarkom, so še ugotovili, lahko kožo močno izsuši, jo predčasno postara, v številnih primerih pa lahko povzroči tudi začetek kožnega raka.

In začele so se razprave za razpravo, tako po radiu, televiziji in tisku o tem, če naj se človek sonči, ali ne, če lahko uporablja pri sončenju razne kreme in olja, ali je bolje, da jih ne uporablja, so lahko te kreme škodljive — skratka, ali naj se še sončimo, ali ne.

Pred dnevi sem sledila takšni debati po televiziji. Nekateri strokovnjaki so bili za to, da se sončimo, ker je sonce vir zdravja, da so alarmantne vesti glede škodljivosti sončnih žarkov, če že ne neutemeljene, pa vsaj pretirane, zopet drugi so bili povsem nasprotnega mišljenja.

Potem so svoje pristavili še zdravniki. In tu ni šlo le za vprašanje estetike, mladostnega izgleda, temveč celo za ugotovitev, da lahko pretirano izpostavljanje telesa sončnim žarkom povzroči tudi nastanek raka.

Kdo ve kako bo s sončenjem to poletje, sem sama pri sebi premišljala, ko smo vsi še hodili zaviti v plašče, jopiče in volnena oblačila. Danes bi bilo to moje razmišljanje že odveč. Tako o njem tudi več ne razmišljam. Samo pogled na obalo v Barkovljah mi je zadostoval. Ljudje — vsi mi si želimo sonca, morja. Kaj bi si potem delali prav v tem času skrbi, če je sončenje zdravo, ali ne. Bomo že o tem pomislili na jesen, ali še bolje na zimo.

In s tem optimističnim pogledom na vse te — za in proti — nadaljujem svoj prispevek z nekaterimi nasveti za letošnje poletje.

Torej, lepo zagorela koža je eden glavnih pravil tudi za letošnjo poletno modo. Razne tovarne kozmetičnih sredstev so pripravile vrsto krem in olj, ki so primerna za vse vrste kože — ki jo lahko ščitijo, ki jo lahko hitreje obarvajo, ki jo ohranijo elastično, ki jo varujejo pred apeklinami, ki ji zagotovijo dovolj vlage itd. Tudi posebne tablete so prišle v prodajo, ki povečajo v človekovem telesu melanino, to je barvilo, ki kožo naravno obarva.

«Sem odločno proti takšnim tabletam, ki so zdravju lahko močno škodljive,» sem še pred dnevi slišali zatrjevati strokovnjaka v neki televizijski oddaji. Povsem drugačnega mnenja je bil glede teh tablet dermatolog, ki sem ga poslušala v neki drugi oddaji pred dvema dnevoma. «Tablete, ki smo jih dali v prodajo so neškodljive. Pri vseh poskusih, ki smo jih doslej opravili, niso pokazale nobenih škodljivih znakov ne na koži, ne na jetrih. Lahko jih jemljejo tisti, ki imajo svetlo kožo, pa jih sonce počasi «prime», lahko jih pa jemljejo tudi vsi tisti, ki se jim na koži pojavijo bele lise in pege.»

Kaj in kako torej? Le korajžno vsi v poletje, pravim jaz.

In če pogledamo, kaj vse je za poletje pripravila ženskam, pa tudi moškim moda, ni kaj veliko časa za obotavljanje. Dekolteji in raznovrstni izrezi so pri ženskih poletnih oblačilih takorekoč obvezni, razen tega so tu kaj tudi še minikrila, kratke hlače itd. Na plažah bodo dovoljeni toplesi. Nekateri sodniki v Italiji so se sicer temu uprli, a dokončne prepovedi le niso dosegli. In tako bo ta prepoved morda kje obveljala, na splošno pa ne. Vsa ta golota, pa seveda zahteva tudi svoje — predvsem lepo, zagorelo kožo in ne nazadnje tudi mlado telo.

Boste torej to poletje izkoristili za temeljito sončenje za razkazovanje vašega telesa? Na vas je izbira. Posledice bomo ugotavljali na jesen. In ta je še tako daleč pred nami...

N. L.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Šola in vzgoja
13.00 Hišna agenda
13.25 Vremenska slika
13.30 Dnevnik
14.00 Quark
Potovanje v svet znanosti
14.50 «Squadra speciale Most Wanted» TV film
15.40 Šola in vzgoja
16.10 Risanka
16.30 Dnevnik 1 - Aktualne teme
17.00 Dnevnik 1 - Flash
17.05 Risanke
17.30 «I fachiri», 3. del
17.50 Happy magic, popoldanski varjete, vmes TV film iz cikla «Fonzie»
18.50 Spet smo tu: Stanlio in Ollio
19.00 Dogodki, osebe in osebnosti
19.45 Almanah
20.00 Dnevnik
20.30 Volilna tribuna
21.25 «L'attentato», film, 1. del
22.25 Dnevnik
22.30 «L'attentato», 2. del
22.30 Šola in vzgoja
24.00 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
Vremenska napoved

Drugi kanal

12.30 Opoldanski program
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.30 Volilna tribuna
13.40 Šola in vzgoja
14.00 - 16.30 Tandem, popoldanski program
14.15 V studiu
14.20 Dedalo
15.00 «Ad ogni costo» TV film
15.25 Po mojem mnenju
15.40 V studiu
16.00 Rebus
16.20 V studiu
16.30 Šola in vzgoja
17.00 Il mago Merlin
17.30 Dnevnik 2 - Flash
17.35 Komični TV film
17.55 Risanka
18.15 Risanka
18.40 Dnevnik 2 - Šport
18.50 Kje sem bil? TV film
Vremenska slika
19.45 Dnevnik 2 - Vesti
20.30 «Il nocciolo della questione» roman, 1. del
Zgodba je postavljena v Nigerijo med drugo svetovno vojno. Žena Scoobijeja, zelo pridnega in nepodkupljivega policijskega agenta, se sreča z mladim zasebnim detektivom Willsonom, ki se skriva pod oblekami trgovskega potnika — in med njima se začne razpletati ljubezenska zgodba... Gre za dramatizacijo romana znanega pisatelja Grahama Greena, ki ga je v sodelovanju z drugimi evropskimi televizijskimi mrežami postavila na ekran RAI.
21.35 Dnevnik 2 - Dossier
22.25 Dnevnik 2 - Večerne vesti
22.35 «Le streghe non piangono»
00.10 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

14.30 Benetke: Tenis
17.20 Boccaccio & C.
18.25 L'orecchiocchio, glasbeni program
19.00 Dnevnik 3
19.35 Potovanje v misel
20.05 Šola in vzgoja
20.30 Arezzo 29... v treh minutah
22.45 Dnevnik 3
23.20 Koncert: poje Drupi

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

17.25 Poročila
17.30 Domači ansambli: ansambel Štirje kovači
18.00 Tarzan, ameriška risana serija
18.25 Obzornik
18.40 Mleko v prehrani otrok
19.00 Morje zakladnica bogastev
19.10 Risanka
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.00 Rockfordovi dosjeji - ameriška nadaljevanka
20.50 Propagandna oddaja
20.55 Zrcalo tedna
21.15 Nočni kino: Bunny Lake je izginila, ameriški film
Scenarij za film sta napisala John in Penelope Martimer po romanu Evelyn Piper. Filmska zgodba pripoveduje o 4-letni deklici, ki je iz neke londonske šole izginila neznano kam. Poznani režiser Otto Preminger je v svoji režiji poudarjal psihološke motive zgodbe, ki je že sama peljala v izrazito grozljivko. V vlogi policijskega inšpektorja igra odlični Laurence Oliver
23.00 Poročila

Koper

14.00 in 17.00 Odprta meja

Danes bodo v okviru oddaje Odprta meja med drugimi tudi naslednje vesti:
TRST — Aktiv slovenskih komunistov
TRST — Zaključki seminarja o jugoslovanskem gospodarstvu
TRST — Zadnji dnevi šole
TRŽIČ — Razstava Italcantieri
TRST — Intervju z Jelko Gerbec
TRST — Italijansko - jugoslovansko športno srečanje

17.30 TVD novice
17.35 TV šola
18.00 Visoki pritisk - glasbena oddaja
19.00 Aktualna tema
19.30 TVD stičišče
19.45 Z nami pred kamero
20.30 Poljski film - Med resničnostjo in sanjami: Anatomija neke ljubezni
22.00 Turistični atlas
22.15 TVD danes
22.30 Komike

Zagreb

17.45 Glasbena stopnica
18.15 TV koledar
18.25 Kronika občine Reka
18.45 Alpe - Jadran dok. zabavno glasbena oddaja
19.30 TV dnevnik
20.00 Galaktika, ameriška nadaljevanka
21.00 Dober večer - Oliver Dragojević, glasbena oddaja
21.55 TV dnevnik
22.10 Kulturni mozaik
23.40 Poročila

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Četrtkova srečanja; 8.40 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poldnevniški razgledi: Beležka; 12.00 Ena bolha me grize; 12.45 Volilna tribuna; 13.20 Naša gruda; 14.10 Roman v nadaljevanjih: E. Jurič: «Leva dlaka je jaka»; 14.30 Glasbene skice; 14.55 Naš jezik; 15.00 Od ekrana do ekrana; 16.00 Ivan Trinko ob 120-letnici rojstva; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Priljubljeni motivi; 19.00 Poročila in Jutrišnji spored.

KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved; Cestne razmere; 6.30 Objave; Prometni servis; Napoved programov; 7.00 Zaključek jutranjega programa; 7.15 Val 202; 13.00 Otvoritev; Prisluhnite med glasbo; 13.10 Predstavitev popoldanskega programa; 13.20 Zanimivosti, reportaže, pogovori; 13.45 Mladi izvajalci; 14.05 Objave, kinospored, ekonomska priporočila; 14.20 Naši zbori; 14:45 Glasbene želje poslušalcev po telefonu; 15.25 Ekonomska priporočila; 15.30 Splošna banka Koper; 15.45 Ekonomska priporočila; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik; Objave; 17.30 Pogovor o...; 18.00 Zaključek.

KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 18.30 Radijski dnevnik; 6.00 Jutranji variete; 7.00 Horoskop; 7.30 Glasba; 8.32 Jutranja glasba; 8.45 Izletnik; 8.50 Glasba; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Mozaik; 10.32 Vrtiljak; 11.00 Svet mladih; 11.32 Glasba; 12.00 Glasba po željah; 14.32 Kultura in umetnost; 15.45 Glasba, pesem tedna; 16.15 La Vera Romagna; 16.32 Glasba; 16.55 Izletnik; 17.32 Grand prix ponovitve; 18.45 Glasba; 19.32 Glasba; 20.00 Zaključek programov.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 8.00 Jutranji program; 9.00 Radio tudi jaz; 10.30 Pesmi v času; 11.10 Tiho tiho, počasi počasi; 11.34 Radijski oder; 12.03 Ul. Asiago Tenda - glasbeno-govorni program; 13.20 Weekend; 13.37 Master; 14.30 Šola in vzgoja; 15.03 Homo sapiens; 17.30 Globetrotter; 18.30 Glasba; 19.25 Prisluhni večeri se; 19.30 Radiouno jazz; 20.30 Vrtiljak; 21.03 Glasba; 23.05 Telefonski klic; 23.28 Zaključek programov.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 12.30, 13.30, 15.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00-7.20 Jutranji variete; 8.00 Šola in vzgoja; 8.45 Radijski oder; 10.30 Radiodue 3131; 12.48 Hit parade; 13.41 Sound-track; 15.00 Radijska priredba; 15.42 Natečaj za radijske drame; 16.32 Festival; 17.32 Glasbene ure; 18.32 Krog sonca; 19.57 Predmet pogovora; 21.00 Nihče naj ne spi...; 21.30 Potovanje v noč...; 22.50 Radiodue 3131; 23.29 Zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.10, 6.45 in 7.35 Prometne informacije; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.25 Sprehod po tržnici; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbena pravljica; 8.55 Medigra po glasbeni pravljici; 9.05 Glasbena matineja; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Iz glasbene tradicije jug. narodov in narodnosti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Vedri zvoki; 13.00 Danes do 13. ure: Iz naših krajev, iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Dve popularni uverturi; 14.25 Vrtiljak; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.55 Minute za EP; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba; 16.35 Vrtiljak - Napotki za turiste; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 Pojemo in godemo; 18.15 Gremo v kino; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Vsa zemlja bo z nami zapela; 20.00 Slovenski solisti in ansambli - z deli španskih skladateljev; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Iz glasbene skrinje; 23.05 Literarni nokturno; 0.05 Nočni program - glasba.

RADIO OPČINE

11.35 Obvestila; 18.30 Otroška oddaja: poskusi in uganj (vodi Dunja Sosič).

NOGOMET

V PRIJATELJSKEM SREČANJU V TRSTU

Drevi Triestina - Anderlecht

Tekma se bo pričela ob 21. uri - V belgijskem moštvu je več znanih nogometnih asov (Lozano, Coeck, Peruzović, Vercauteren itd.)

Praznovanja ob napredovanju Triestine so v polnem teku. V sredo zvečer je društvo priredilo v športni palači uradno praznovanje ob dosegu tega cilja, ki so ga v Trstu zaman pričakovali 18 let. Ob tej priliki so tudi razglasili ime novega predsednika tržaške enajsterice, ki bo odslej Raffaele De Riù, ki je tudi predsednik združenja tržaških industrijcev. V svojem pozdravnem nagovoru je predsednik dejal med drugim, da bi si želel, da bi bila Triestina moštvo vsega mesta, mesto samo pa bi jo moralo podpreti. Nato pa je uradno sporočil, da bodo generalni direktor Gigi Piedimonte, športni direktor Giampiero Marchetti in trener Adriano Buffoni ostali na svojem mestu tudi v prihodnji sezoni. Sledilo je nagrajevanje igralcev in tehničnega vodstva, ki je poneslo tržaško moštvo v B ligo. Naj omenimo, da se je nagrajevanja udeležil tudi bivši ministrski predsednik Giovanni Spadolini. Ob tej priložnosti so tudi dejali, da bodo k kratkem začeli z deli za prenovitev občinskega stadiona «Pino Grezar», ki bo lahko sprejel še 3.500 gledalcev.

Izredno veliko zanimanje pa vlada seveda za drevišnjo prijateljsko tekmo, ki bo gotovo privabila na stadion «Grezar» veliko število gledalcev. Triestina se bo namreč pomerila z belgijsko enajsterico Anderlechta iz Bruslja, ki je pred mesecem osvojila pokal UEFA. Ta ekipa, ki jo mnogi imajo za najboljšo v Evropi, uvršča v svojih vrstah večje število asov, ki so ljubiteljem nogometa dobro znani. Med temi bi omenili veznega igralca španskega porekla Lozana, vezne igralce Vercauterna in Coecka, napadalca Czerniatinskega in Vandenbergha (ki je večkrat osvojil «zlati čevelj», ki ga podelijo najboljšemu evropskemu strelcu), vratarja Munarona in bivšega branilca Hajduka Peruzovića, ki je eden izmed stebrov belgijskega moštva. Torej prava poslastica za ljubitelje nogometa.

Ekipi bosta verjetno stopili na igrišče v naslednjih postavah:

ANDERLECHT: Munaron, Peruzović, Hansen - Per, Lozano, Borloo, Vercauteren, Czerniatinski, De Vrjise, Vandenbergh, Coeck, Larsen.

TRIESTINA: Nieri, Costantini, Trevisan, Leonarduzzi, Mascheroni, Zanini, De Falco, Pedrazzini, Strukelj, Ruffini, Ascagni.

Tekmo, ki se bo začela ob 21. uri, bo sodil tržaški sodnik Baldas.

Kvalifikacije za OI

WUPPERTAL — V okviru kvalifikacij za nastop na olimpijskem nogometnem turnirju v Los Angelesu je Zahodna Nemčija z 2:0 premagala Izrael. Zadetka sta dosegla Hartwig in Waas.

Zaustavili nakupe tujih nogometašev

S tujimi nogometaši v Italiji letos ne bo nič. Predsedstvo italijanske nogometne zveze je na včerajšnjem sestanku namreč sklenilo, da za prihodnjo sezono 1983/84 italijanske ekipe se ne bodo mogle ojačiti s tujimi igralci.

Edina izjema so tri enajsterice, ki so letos napredovale iz B v A ligo, še te pa bodo morale morebitne kupčije skleniti do 30. t.m. Poleg tega bodo veljavne tudi pogodbe, ki jih je kako društvo doslej sklenilo, vendar morajo vso dokumentacijo predstaviti do ponedeljka, poleg tega pa mora pogodba nositi včerajšnji datum.

Kot je včeraj dejal predsednik FIGC Sordillo, gre za izjemne a obenem drastične ukrepe, za katere so se odločili zaradi težav, v katerih so nekatera društva. «Ne zanima nas položaj treh ali štirih društev,» je še pripomnil Sordillo, «ampak vse nogometno življenje.»

S tem je verjetno konec vseh vesti, ki so te dni zbujale veliko prahu in polemik, začenši s prihodom Zica k Udineseju. Prav včeraj se je namreč sloviti brazilski as dokončno odločil, da za bajno vsoto prestopi k furlanskemu prvoligašu, vendar kot kaže prepozno.

NOGOMET

NA TURNIRJU ZA «9. KRAŠKI POKAL»

Povsem nezaslužen poraz bazoviške Zarje

Opicina — Zarja 2:1 (1:0)

ZARJA: Puzzer, Mosetti, Bencich, Franco, Macor (v 60. min. Grgič), Križmančič, Fonda (v 46. min. Lupidi), Bon, Bedrina (v 46. min. Gatta), Tognetti, Ražem.

STRELEC za Zarjo: v 74. min. Gatta.

Zarja je v tej tekmi nezasluženo izgubila. Prvi polčas so bili Bazovci popolnoma enakovredni domačinom, ki pa so svojo rahlo premoč po napaki bazovske obrembe kronali z golom.

V drugem polčasu je bila Zarja veliko boljša od nasprotnika, ki pa je dosegel drugi gol s čistim «offsidom». Strelec edinega gola za Zarjo je bil Gatta v 74. min. po lepi podaji Bona. (Big)

Turnir za «kraški pokal» se počasi bliža polfinalnim bojem. Kot je znano, nastopajo na tem turnirju štiri slovenske enajsterice in sicer Zarja in Kras v B skupini ter Breg in Primorje v A skupini.

V B skupini je zmagal Kras, v A skupini bo verjetno zasedla prvo mesto Opicina Supercaffè, o drugem mestu pa bo odločalo srečanje med Bregom in Primorjem. Na lestvici strelcev vodita trenutno Cutrara, član Polisportive Opicina in Dagri, napadalec Opicine Supercaffè, oba s tremi zadetki. Sledijo jima Debernardi (Primorje), Albertini (Breg) in Karel Forfolja (Kras) z dvema zadetkoma.

DOSEDANJI IZIDI A SKUPINE

Primorje - Domjo 2:1; Breg - Op. Supercaffè 0:2; Domjo - Breg 2:4; Primorje - Op. Supercaffè 0:3; Preostali srečanji: Primorje - Breg; Domio - Op. Supercaffè.

ZAČASNA LESTVICA A SKUPINE

Op. Supercaffè 4 točke, razlika v golih 5:0; Breg 2 (4:4); Primorje 2 (2:4); Domjo 0 (3:6).

DOSEDANJI IZIDI B SKUPINE

Pol. Opicina - Sant'Andrea 3:0; Zarja - Kras 0:3; Sant'Andrea - Zarja 0:2; Kras - Pol. Opicina 3:1; Kras - Sant'Andrea 1:0; Pol. Opicina - Zarja 2:1.

KONČNA LESTVICA B SKUPINE

Kras 6 točk (7:1); Pol. Opicina 4 (6:1); Zarja 2 (3:5); Sant'Andrea 0 (0:6). Z. S.

«KRAŠKI POKAL» (ZAČETNIKI)

Ponziana — Kras 2:0 (0:0)

KRAS: M. Tavčar, Grmek, Umek, Mesar, L. Škabar, A. Škabar, Mozetič, Černe (E. Žagar), Šuc in A. Tavčar (Grgič).

Tudi v tekmi s solidno Ponziano so bile za mlade Kraševce usodne zadnje minute srečanja. Verjetno je popustila koncentracija, saj so bili rdeči-beli vse drugi polčas rahlo boljši od Tržačanov.

V prvem delu je bila igra precej izenačena, obenem pa tudi medla in nezanimiva. Kraševci so v nadaljevanju večkrat streljali proti vratom, a so imeli precej smole. Najprej je černe zadel vratnico, kmalu zatem pa je Šuc streljal za las mimo vrat. V zadnjih petih minutah je nasprotnik dvakrat preigral Krasovega branilca in obrakrat ukanil tudi vratarja Tavčarja. (R. B.)

Nabrežinski košarkarji sklenili sezono

Z uspelima turnirjema za kadete in «mini-košarkarje» so pri ŠD Sokol sklenili letošnjo košarkarsko sezono, s katero so pri nabrežinskem društvu še kako zadovoljni. Na sliki: udeleženci kadetskega turnirja

TENIS

V organizaciji ŠZ Gaja

Od danes do nedelje «Turnir prijateljstva»

Teniška sekcija ŠZ Gaja tudi letos prireja «Turnir prijateljstva», ki je že tradicionalno tekmovalno pa tudi družabno srečanje med ljubitelji te športne panoge z obeh strani meje. Turnir se bo pričel danes ob 16. uri na Padričah, končal pa se bo v nedeljo. Kot vsako leto sodelujejo Slovan iz Ljubljane, s katerim teniška sekcija Gaje že dolgo in plodno sodeluje, teniška kluba iz Kopra in Nove Gorice, poleg seveda prirediteljev.

Novost letošnjega turnirja je prisotnost mladincev pod 15. letom in žensk. V raznih kategorijah, pa se bo pomerilo približno 40 igralk in igralcev.

Polfinalni in finalni dvoboji bodo v nedeljo zjutraj z začetkom ob 8.30. Turnir prijateljstva je osrednja prireditev tekmovalne sezone teniške sekcije Gaje.

Po zimskem premoru so padriški teniški amaterji priredili društveni turnir, sodelovali so na ekipnem prvenstvu za tržaški pokal in zabeležili spodbudne rezultate. Gostovali so pri klubih v Sloveniji.

Veliko truda pa je bilo vloženega v program širjenja tenisa med zamejsko mladino. Prav v teh dneh poteka na Padričah tečaj za najmlajše, ki ga obiskuje približno 20 otrok pod vodstvom koprskega učitelja Franca Hiršmana. Sledil bo tečaj za odrasle. Poleg tega so se člani teniške sekcije v sodelovanju z vsemi prijatelji Gaje obvezali, da bodo zgradili nova teniška igrišča, pri čemer se vodstvo društva močno prizadeva, da bi tržaška občinska uprava čimprej dala obljubljeno dovoljenje. (K. R.)

Danes igra za vas

Dušan Bensa

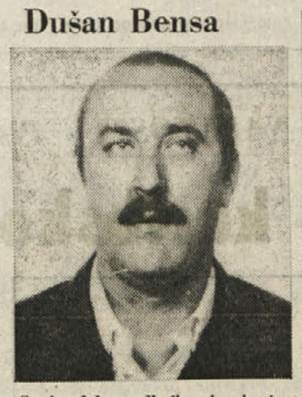

Svojo dolgo odbojkarsko kariero je Dušan Bensa pričel s 13 leti pri goriški Olympii. Po dveh letih nastopanja za slovensko društvo je prestopil ekipi gasilcev, kjer se je tudi zaposlil. Tu je dosegel svoje največje uspehe, saj je za dve sezoni igral v B ligi. Iz Gorice je nato odpotoval v Belluno (2 sezoni) ter se zopet vrnil h goriškim gasilcem.

Kasneje je svoje znanje posredoval za pet sezon ekipi iz Turjaka, ter se v zadnjih letih ponovno vrnil gasilski odbojkarski ekipi.

Lansko jesen pa je pričel z delom pri društvu Naš prapor z vznožja Brd, kjer je kot trener in igralec vodil novoustanovljeno ekipo, ki je letos z uspehom nastopala v prvenstvu 1. moške divizije.

Totocalcio

Arezzo - Reggiana	1	X	2
Atalanta - Lecce	X		
Bari - Como (1. polčas)	X		
Bari - Como (končni izid)	X	2	
Bologna - Monza	1		
Campobasso - Palermo	X		
Catania - Perugia	1		
Cavese - Lazio (1. polčas)	X		
Cavese - Lazio (končni izid)	1	X	2
Pistoiese - Milan	X	2	
Sambenedet. - Foggio	1		
Varese - Cremonese (1. polčas)	X		
Varese - Cremonese (končni izid)	X	2	

Prejšnji teden je Primorčev nogometaš Mauro Kralj pravilno zadel 10 izidov. Na vrhu lestvice pa še vedno ostaja Dario Salvi (Gajin nogometaš) z «dvanajstico».

V ORGANIZACIJI ODSEKA ZA REKREACIJO PRI ŠK KRAS

Dokajšnja udeležba na «Športnem dnevu»

Kar osemdeset mladih tekmovalcev in tekmovalk - Spodbudni rezultati

Na nogometnem igrišču v Repnu je bil v organizaciji odseka za rekreacijo ŠK Kras prvi športni dan za osnovnošolsko mladino. Skupno je tekmovalo približno 80 malčkov iz dveh osnovnih šol zgoniške občine, in sicer: iz osnovne šole «1. maj 1945» iz Zgonika, prva dva razreda osnovne šole «Lojze Kokoravec - Gorazd» iz Saleža in osnovna šola iz Briščkov. Žal se vabilu organizatorjev zaradi tehničnih razlogov ni odzvala osnovna šola iz Repna. Otroci so v krasnem sončnem dnevu tekmovali v četveroboju, ki je vseboval naslednje panoge: 30 oziroma 60, 120 oziroma 230 m, met kroglice in skok v daljino z mesta. Tekmovali so ločeno po spolu in po razredih.

Prvih šest tekmovalcev je iz vsake panoge dobilo točke in prvi trije vsakega razreda so bili tudi nagrajeni z ličnimi kolajnami. Da je tekmovanje potekalo malodane brezhibno so v veliki meri pripomogli požrtvovalni organizatorji, veliko zaslug za to pa imajo tudi učitelji. Na tem tekmovanju so dosegli vrsto dobrih rezultatov, kar daje upati, da bomo lahko čez nekaj let prav iz vrst osnovnošolske mladine črpali solidne tekmovalce. Namen organizatorjev je, da bi se prihodnje leto zopet srečali, da bi športni dan postal tradicionalen. Nagrajeni so bili naslednji najboljši tekmovalci in tekmovalke iz posameznih razredov, ki so v štirih disciplinah zbrali največ točk.

1. RAZRED

Dekleta: Monika Hrovatin (šola Briščki) 36 točk; 2. Katja Sardo (Kokoravec) 18; 3. Barbara Živec (Kokoravec) 17.

Fantje: 1. Manuel Trampuž (Briščki) 32; 2. Denis Rebula (Kokoravec) 25; 3. Marko Colja (Kokoravec) 16.

2. RAZRED

Dekleta: 1. Elis Miliani (Kokoravec) 23; 2. Barbara Briščik (Kokoravec) 22; 3. Nikoleta Kralj (Kokoravec) 22.

Fantje: 1. Jan Budin 36; 2. Vasilij Vodopivec 22,5; 3. Kristjan Pacor 15 (vsi trije iz šole Kokoravec).

3. RAZRED

Dekleta: 1. Irena Živec 32; 2. Debora Grilan 30; 3. Elda Jercog 20 (vse «1. maj 1945»).

Fantje: 1. Štefan Savi 34; 2. Janez Milič 22; 3. Aldo Pahor 15,5 (vsi «1. maj 1945»).

4. RAZRED

Dekleta: 1. Beti Rebula 36; 2. Jasna Briščak 24; 3. Marija Bizjak 17,5 (vse «1. maj 1945»).

Fantje: 1. Jan Godnič 34; 2. David Battigeli 28; 3. Kristjan Briščik 14 (vse «1. maj 1945»).

5. RAZRED

Dekleta: 1. Martina Raubar 36; 2. Sara Kralj 20; 3. Kristina Zidarič 17 (vse «1. maj 1945»).

Fantje: 1. Pavel Vodopivec 29; 2. Marko Geri 23; 3. Igor Milič 21 (vsi «1. maj 1945»). (Z.S.)

TURNIR MLADINSKEGA CENTRA V GORICI

Odbojkarice Grojne v finalu

Pred lepim številom gledalcev, ki se je zbralo na igrišču v Dijaškem domu, si je ekipa Grojne priborila vstop v finale v ženski odbojki. Igralke Grojne so po predvidevanju osvojile 1. mesto v skupini, čeprav so se morale proti Ljubljanski banki pošteno potruditi, preden so iztržile zmago. Tretje mesto v skupini je zasedla ekipa MK-B, ki se proti bolj izkušenim in fizično močnejšim nasprotnicam ni mogla enakovredno boriti.

Grojna - MK-B 2:0 (15:6, 15:4)

Goriške igralke zaslužijo pohvalo, saj so se zares požrtvovalno borile proti odbojkaricam, ki imajo za sabo že večletno igralno izkušnjo.

Ljubljanska banka - MK-B 2:0 (15:6, 15:4)

Podobna slika se je ponovila tudi v drugi tekmi, ko so se igralke Krožka spoprijele z Ljubljansko banko. Bolj izkušene Novogoričanke so brez posebnih težav osvojile srečanje.

Grojna - Ljub. banka 2:1 (15:12, 9:15, 15:8)

Za odločilno tekmo je vladalo veliko zanimanje. Po prikazani igri v prejšnjih tekmah ni bilo lahko določiti favorita. Predvsem v prvem setu smo bili priča izredno izenačenemu spopadu, kjer pa so v ključnih trenutkih bile igralke Grojne prisebnejše in osvojile set. Zmagovalke se bodo v finalu srečale v Sovodnjami, ki so zasedle 1. mesto v drugi kvalifikacijski skupini.

Ekipe so nastopile v naslednjih postavah.

GROJNA: C. in M. Bertolini, Perše, Primožič, Flego, Vrtovec, Marassi.

LJUBLJANSKA BANKA: Širca, Ličen, Šuler, Jelerčič, Petelin, Konič, Špacapan.

MK-B: Humar, Rener, Plet, V. in S. Primožič, Degrassi, Orel.

DANAŠNJI SPORED

POLFINALE (MOŠKA ODBOJKA) 19.30: Sovodnje - Ronke; 20.30: MO O. Župančič - Klapa.

FINALE (ŽENSKA ODBOJKA) 21.30: Sovodnje - Grojna (MAL)

NOGOMET

11. in 12. t.m. na Proseku

Turnir «Alpe Adria»

Na nogometnem igrišču na Proseku bo 11. in 12. t.m. mednarodni nogometni naraščajniški turnir «Alpe - Adria».

V prvem dnevu se bosta najprej pomerili Koroška in Istra, nakar FJK - Slovenija, Koroška - FJK ter Istra - Slovenija. Naslednji dan bosta na sporedu tekmi med Koroško in Slovenijo ter Istro in FJK.

ODBOJKA

Na sobotnem turnirju ŠD Sokol

Ekipe Kopra, Poreča in Reke v Nabrežini

ŠD Sokol prireja v soboto, 11. t. m., ob 18. uri prijateljski ženski odbojkarski turnir na odprtem igrišču Sokola v Nabrežini. Poleg domače ekipe Sokola Meblo se bodo turnirja udeležile še ekipe iz Kopra, Poreča in Jugolinije z Reke. Ekipe so navezale prijateljske stike in so se že srečale na turnirju. S tem turnirjem Sokol Meblo zaključuje svoje letošnjo sezono in vabi vse navijače v Nabrežino. (J. Š.)

OB VSE VEČJEM RAZMAHU ODBOJKARSKE DEJAVNOSTI NA GORIŠKEM

S. Corva (Juventina): Brez naraščaja ni perspektiv

Odbojkarska dejavnost na Goriškem se ne razvija samo v okvirih članskih moštev, ampak je zadnja leta precej razvejana tudi med mladinci, oziroma začetniki. Prav gotovo nosi v tej zvezi precej zaslug Sandro Corva, eden izmed odgovornih za odbojkarsko sekcijo pri športnem društvu Juventina iz Štandreža.

«Že takoj ko se je odbojka začela razvijati pri našem društvu, smo se zavedali, da brez naraščaja ni perspektive. Zato smo ob članski ekipi sledili tudi mladim silam in tako razširili svojo «bazo igralcev». Danes lahko trdimo, da razpolagamo z zavidljivim in kakovostnim izborom mladih igralcev.» Corva je v letošnji sezoni treniral pri Juventini ekipo «under 15», sledil je, oziroma pomagal Borisu Cotiču pri treniranju «belordečih» dečkov in mladincev ter deklet goriškega Doma: poleg tega pa je še vodil šesterko Juventine v 1. moški diviziji.

«Govoriva o prihodnosti, o načrtnih...»

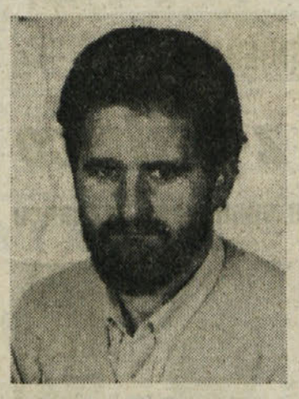

Sandro Corva

« Stvarno moramo gledati stvarem v oči. Na tej podlagi je namreč potrebno izdelati načrt za naše nadaljnje delo. Vsekakor bomo naslednje leto nastopili v vseh pokrajinskih prvenstvih, od dečkov, «nuder 15», do mladincev; obenem bomo pričeli z minivolleyem. Organizacijsko bi lahko trdili, da smo s trenerji dobro «pokriti», treba pa bo vsekakor ojačiti organizacijski kader posameznih ekip, najbolj pa mladinskih. Še v večji meri bo potrebno pritegniti k sodelovanju starše posameznih igralcev. Pomisliti moramo tudi na vsesplošno rast odbojke: mlade je potrebno še v večji meri kot doslej pritegniti v telovadnice. Primerno bi bilo najti povezavo med šolo in društvi, vključiti mladi rod v zdravo okolje in ga v tej zvezi tudi aktivno angažirati. Če želimo iti v to smer, je nujna povezava med vsemi našimi faktorji, še posebej med našimi športnimi društvi na Goriškem.»

Sandro Corva je tudi kandidat za pokrajinski odbor odbojkarske zveze na Goriškem. Občni zbor bo namreč 19. junija v Gorici. V tej zvezi nam je Corva dejal: «O tem smo se tudi podrobno pomenili v okviru odbojkarske komisije pri teritorialnem odboru ZSSDI za Goriško. Na Goriškem je namreč letos kar sedem slovenskih društev, ki gojijo odbojko (Juventina, Olympia, Jamlje, Naš prapor, Sovodnje, Dom in Soča). Mislim, da je primerno, da so ta društva zastopana v odboru goriške odbojkarske zveze, obenem pa, da so tudi v tem okviru njihovi interesi primerno zaščiteni.» (ik)

ODBOJKA

1. MOŠKA DIVIZIJA

Kras v D ligi

Kras — VIS 3:2 (15:11, 12:15, 9:15, 15:11, 15:7)

KRAS: I. Budin, Doljak, Furlan, L. in R. Milič, S. Simoneta in Vesnaver.

V zadnji tekmi končnice prve moške divizije je v sredo v Repnu Kras zadal tržaški ekipi VIS edini letošnji poraz. Tekma je bila prestižnega pomena, saj sta si Kras kot VIS že pred tem nastopom matematično zagotovila napredovanje v D ligi. (B.S.)

JADRANJE

Dvajset jadrnic na Čupini regati

V okviru proslav ob desetletnici ustanovitve jadralnega kluba Čupa je bila v nedeljo zjutraj v Sesljanskem zalivu mednarodna regata za kajutne jadrnice. Na regato je Čupa povabile tudi jadralce klubov v slovenski Istri, ki se pa, žal, vabilu niso odzvali.

Startalo je 20 jadrnic, ki so jih razdelili v štiri kategorije na podlagi dolžine vodne linije. Na cilj jih je prispelo 17, izmed katerih so bile nekatere diskvalificirane, ker so zamenjale tujo bojo za svojo. Roličeva «Maja» in Kosminova «Ona», ki sta odlično vodili regato, sta bili zaradi te napake diskvalificirani, tako da jima je ostala le moralna zmaga. Njuno napako je spretno izkoristil Grilanc in tako pridobil za svojo «Midvo» najboljši regularni čas in prvo mesto v tretji kategoriji. V ostalih kategorijah so zmagali: Malalanov «Kajtimar» v četrti, Frandolijev «Pluto 2» v peti in Bensijev «Teloh» v šesti.

Jutri in v nedeljo se bodo jadralci Čupe udeležili dvodnevne mednarodne regate za trofejo prijateljstva Milje - Portorož - Milje. Za to regato je med čuparji veliko pričakovanje, saj so se v prejšnjih letih zelo dobro odrezali in tudi letos pričakujejo vidnejše uvrstitve.

IZ ŠPORTNEGA ŽIVLJENJA V BENEŠKI SLOVENIJI • IZ ŠPORTNEGA ŽIVLJENJA V BENEŠKI SLOVENIJI •

V. Predan: Slovenske organizacije so veliko zamudile

«Vladimir, s športom si se začel baviti že v Dijaškem domu v Gorici. Kaj se spomniš iz tistih let in s čim si se najraje ukvarjal?»

«Res je, da sem se začel baviti s športom že v slovenskem Dijaškem domu v Gorici. Naš Dijaški dom je bil po mojem mnenju s športnimi strukturami in napravami bolje opremljen od drugih zavodov za dijake.

Spominjam se, da je že takrat razpolagal z igriščem za odbojko, kjer pa smo lahko igrali tudi rokomet, košarko, nogomet in drugo. V domu smo imeli na razpolago dve mizi za namizni tenis. Ko sem bil zadnje leto v Gorici, je prihajal v dom vsako sredo inštruktor za karate, za tiste, ki so se hoteli spoznati in udejstvovati v tem športu. Seveda, že takrat je bila moja športna strast nogomet, čeprav sem z zadovoljstvom prakticiral vse prej omenjene športne panoge.»

«Sedaj pa igraš nogomet v Benečiji. Kje in koliko let?»

«Sedaj igram nogomet v Benečiji in sicer z ekipo 2. kategorije, s Savognesejem iz občine Sovodnje. Sem vratar in teče že tretje leto, ko nastopam s to ekipo. Prej sem igral šest let v Špertu Slovenov pri Valnatisoneju.»

«Kakšne so možnosti vaše ekipe?»

«Naravno je, da je naša največja ambicija preiti iz druge v prvo kategorijo. Lani se nam to ni posrečilo za eno samo točko, medtem ko je bila letošnja sezona prehodnega značaja: smo na šestem mestu lestvice, ker so letos ekipo precej obnovili, skupaj z njo pa vse društvo. Po zadnjih vesteh lahko sklepam, da ima «Savognese» resne namene, da se ojači in da doseže napredovanje.»

«Kaj pa ambient? Ga sestavljajo samo mladi Benečani, je pogovorni jezik beneški...?»

«Ambient v Sovodnjah je eden najboljših, posebno kar se tiče navezanosti na domačo ekipo. Sovodenjci so znani kot najboljši navijači in ljubijo svoje igralce. Ker ima občina Sovodnje samo nogometno ekipo in ker tam ne prakticirajo drugih športnih disciplin, spremljajo z velikim ponosom ekipo, ki jih predstavlja v pokrajini.

V ekipi so večinoma mladi domači igralci in je naravno, da se pogovarjamo v našem, slovenskem narečju. Isto velja za naše podpornike in navijače. Ne morem zamolčati, da včasih, ko igramo s kakšno furlansko ekipo, padajo žalitve na nas in na račun našega jezika. In prav zato se tako igralci kakor vodstvo trudimo, da se vedno bolj izpopolnjujemo, izboljšujemo in tako dokažemo našim nasprotnikom, da so «Sclav», kot oni imenujejo nas Slovence — bolj omikani in da znajo igrati nogomet morda bolje kot oni. V resnici je že nekaj let odkar imajo «Savognese» za eno izmed «velikih» v 2. kategoriji. Začeli so se nas bati in spoštovati in več kot kakšen furlanski igralec — morda tudi takšen, ki nas je do včeraj psoval s «Sclav» — bi rad igral z nami.»

«Misliš, da bi se dal v Benečiji še dodatno razvijati šport (na splošno) tudi v okviru beneško-slovenskih organizacij?»

«Ne samo, da bi se v Benečiji mogle nasploh razviti vse športne panoge, ampak je to nujno potrebno. Prepričan sem, da bi bila udeležba množična. V vseh naših dolinah pa imamo sedaj na razpolago samo tri telovadnice in eno samo igrišče za tenis.

Danes mladina dobro pozna probleme naše Benečije, zato sem prepričan, da bi lahko poglobili vprašanje ustanovitve neke športne ustanove s strani slovenskih organizacij, ki obstajajo in delujejo v Beneški Sloveniji. Največji problem in težave bi bili finančnega značaja, ker je danes potrebno mnogo sredstev, mnogo denarja za vzdrževanje športnih ekip ter postavitev in vzdrževanje športnih struktur. Po drugi strani pa se mi zdi, da so slovenske organizacije na tem področju mnogo zamudile.

Na koncu bi rad povedal še osebno mnenje o športu, ki pa niti ni tako osebno. Šport pomaga telesnemu in duševnemu razvoju človeka; združuje mlade ljudi, jih zabava, jih vodi k diskusiji, k dialogu, torej jih zaposluje in jih responsabilizira. Zato sem prepričan, da bi naše dobro organizirano športno združenje moglo odpreti vrata še drugim problemom, ki so v določenih krogih in vaseh še vedno tabu.»

OBVESTILA • OBVESTILA • OBVESTILA • OBVESTILA

Vaška skupnost Trnovca

priredi v okviru 1. vaške šagre v nedeljo, 12. junija, ob 8.30 pohod v naravo. Vpisovanje na prireditvenem prostoru. Vabljeni športna društva, šole vseh stopenj in posamezne družine .

ŠZ Bor

košarkarska sekcija

obvešča, da bo drevi ob 20.30 na stadionu «1. maj» seja trenerske kadra.

ŠD Vesna

sklicuje jutri, 11. junija, ob 20.30 v prvem in ob 21. uri v drugem sklicanju redni občni zbor, ki bo v dvorani Ljudskega doma v Križu. Vabljeni člani in simpatizerji.

TPK Sirena

prireja v nedeljo, 12. junija, področno regato v razredu «optimist» s pričetkom ob 10. uri. Regata se bo odvijala pred sedežem kluba. Na regati lahko sodelujejo jadralci rojeni v letih 1968-73.

Italijanski jadralci morajo imeti veljavno izkaznico FIV za leto 83. Vpisovanje do sobote od 17. do 21. ure, v nedeljo, 12. t.m., pa od 8. do 9. ure na društvenem terenu.

TPK Sirena

prireja tritedenske jadralne tečaje v razredu optimist za otroke od 8. do 14. leta starosti, ki dobro plavajo. Tečaji bodo od 27. junija do 11. julija in od 25. 7. do 31. 7.

Obenem prireja tečaje na jadralnih deskah, ki se bodo odvijali od 17. 6. do 21. 6. in od 21. 6. do 25. 6.

Za vpisovanje in informacije ob delavnikih od 11. do 14. ure na ZSSDI, Ul. sv. Frančiška 20, ob nedeljah pa na terenu v Barkovljah od 9. do 12. ure od 9. junija do vključno 26. junija.

Iz planinskega sveta

Izlet za osnovnošolsko mladino

Prejšnjo nedeljo je SPDT priredilo še zadnji izlet za osnovnošolsko mladino v okviru Športne šole v Kanalsko dolino z vzponom na Višarje. Izleta se je udeležilo okrog 50 otrok in 15 spremljevalcev. Izletniki so iz Trsta odpotovali z vlakom do Žabnic. Od tu je sledila približno dveurna hoja do planšarije pod Višarjami. Po daljšem počitku se je skupina povzpela še na Višarje, od koder se je zopet vrnila na planšarijo. Po ponovnem počitku pa so se vrnili v Žabnice, kjer jih je na postaji pričakoval topel čaj, ki so ga pripravili v zadrugi Mangart.

Srednješolci

Mladinski odsek SPDT bo tudi letos priredil tridnevni izlet za srednješolce. Letos se bodo udeleženci iz Žirovnice podali do Valvazorjevega doma, nato na Mali Stol in do Prešernove koče, kjer bodo tudi prespali prvo noč. Drugi dan bo sledil vzpon na vrh Stola, nato pa hoja po slovenski transverzali do Roblekovega doma, kjer bodo prebili drugo noč. Tretji dan bo na sporedu vzpon na Begunščico, nato spust na Ljubelj ter povratek z avtobusom v Trst.

Izlet bo potekal 24., 25. in 26. junija. Cena prevoza in prenočišč znaša 24.000 lir. Vpisovanje je na sedežu ZSSDI v Ul. sv. Frančiška 20 do vključno torka, 14. junija. Tam so na razpolago tudi vse informacije.

Srečanje planincev

V nedeljo, 19. junija, pa bo SPDT priredilo srečanje planincev iz Furlanije - Julijske krajine, Koroške in Slovenije. Srečanje bo potekalo v Nabrežini na prostorih Sokola. Na sporedu bo tudi kulturni program, na katerem bodo nastopili «Fantje izpod Grmade», harmonikarski ansambel «GM Synthesis 4», godba na pihala železničarjev z Jesenic ter razne skupine planinskih društev iz Slovenije in Koroške. Sledil bo ples z ansamblom «Lojzeta Furlana».

* * *

Vsako leto organizira SPDT desetdnevni izlet po Jugoslaviji. Tudi letos bo ta izlet potekal skupaj z obalnim planinskim društvom iz Kopra. Izletniki se bodo podali na Durmitor, kjer si bodo ogledali Ohridsko jezero, Prespansko jezero ter se povzpeli na več vrhov Šar planine. Izlet bo potekal z avtobusom, izletniki pa bodo spali v kampih. Cena prevoza je 60.000 lir, za hrano pa bo vsak skrbel zase.

Vpisovanje bo do konca junija, število mest pa je omejeno. Izlet bo vodil alpinist Sandi Blažina iz Kopra, Tržačane pa Mario Milič in Pino Rudež.

Alpinistična šola

V nedeljo se je končala alpinistična šola v organizaciji alpinističnega odseka SPDT. Skupina dvanajstih plezalcev se je podala v Dolino Bele vode, kjer so preplezali tri različne smeri, in sicer Visoko Belo špico po severnem razu, Cimo Vallone in Cimo Grande della Scala. Alpinisti so tja prišli že v soboto, vendar so morali zaradi slabega vremena mirovati. V nedeljo pa je bilo vreme plezalcem zelo naklonjeno. (C.D.)

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek
TRST Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije) TLX 460270
Podružnica Gorica, Drevored 24 maggio 1 Tel. (0481) 83382 (85723)
Naročnina
Mesečna 9.000 lir — celoletna 108.000 lir
V SFRJ številka 6,00 din, za zasebnike mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 ADIT — DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 223023
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 39.000 lir. Finančni 1.500, legalni 1.500, osmrtnice po formatu, sožalja 1.500 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 300 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Stran 6 10. junija 1983 Odgovorni urednik Bogo Samsa
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

V ŽARIŠČIH NAPETOSTI - Piše Pavel Stranj

Nemirno karibsko območje

Po težavah, ki so nastopile za francosko vlado na Pacifiku, na otočju Nova Kaledonija (glej Primorski dnevnik 23.1.83) in pred domačim pragom, na Korziki (PD 5.5.83), se je nenadoma razvilo novo žarišče napetosti, tokrat v Karibskem morju, v Srednji in Latinski Ameriki.

V noči med soboto in nedeljo 29. maja je na tem območju šestnajstkrat počilo: devetkrat na otoku Guadaloupe, štirikrat na otoku Martinique in trikrat na ozemlju Francoske Gvajane. Sedemnajsta bomba je počila v nedeljo zjutraj v Parizu, pred vrati državne agencije za prekomorske delavce. Edino smrtno žrtev so zabeležili v glavnem mestu Gvajane, ko je bomba počila v rokah atentatorja. To je prvič, da se veriga atentatov vrši istočasno na teh ozemljih in dogodek je že dobil ime «plava noč».

Prizorišča atentatov so trije od petih prekomorskih departmajev, to je francoskih pokrajin.

Martinique je otok velik kot pet tržaških pokrajin s 400.000 prebivalci, ki so v veliki večini črnopolti ali mulati. Belcev je le 5.000 poleg njih pa obstaja še manjšina kakih 20.000 Azijcev, večinoma Kitajcev in Indijcev. V karibskem jeziku se je otok nekoč imenoval Madinina, kar pomeni «otok rož» in nam daje občutek njegove barvitosti.

Guadaloupe je skupina otokov z nekoliko večjo skupno površino in približno enakim številom prebivalstva ter z enako etnično strukturo. Skupno je na obeh otočjih 65% prebivalstva sestavljenega iz mulatov in 27% iz črnopoltih potomcev nekdanjih sužnjev. Ostali so belci ali Azijci.

Osnovna gospodarska dejavnost je povsod kmetijstvo, zlasti plantaže sladkornega trsa, banan in drugih tropskih sadežev. Edina industrija je v zvezi s predelavo teh rastlin, zlasti v izdelavi ruma.

Francoska Gvajana je skoro petkrat večja od Slovenije in na njej živi komaj 70.000 prebivalcev; polovica v glavnem mestu, ki je zloglasna Cayenna, znana po prigodah Papillona - Metulja. Sedaj v Cayenni in na Vražjem otoku ni več kazenske kolonije in glavna zanimivost ozemlja je devet milijonov hektarov še skoro nerazискane notranjosti, kjer živi še kakih 900 domačinov in nekaj priseljencev. Na obali tega ozemlja je danes tudi francosko vesoljsko oporišče Kourou.

Po drugi svetovni vojni so ta ozemlja postala del francoske države; otoke upravlja prefekt skupno z voljenim organom 36 članov. Oba otoka volita v Pariz tudi tri poslance in dva senatorja.

Gospodarska bilanca je deficitarna: izvoz krije komaj četrtino uvoza. Število prebivalstva naglo narašča, delovnih mest pa je vedno manj. Guadaloupe in Martinique sta na vrhu lestvice dežel, kjer se proizvodnja hrane na posameznika najhitreje niža. Te razmere so sprožile močan tok izseljevanja, ki ga vladne podpore ne morejo zajeziti. Podpore celo pogosto dosežejo nevarni učinek, da povečajo družbeno razliko med temnopolto večino in privilegiranimi manjšinami belcev in Azijcev.

Gospodarska kriza je že pred leti sprožila val družbenih protestov, ki jih vodijo sindikati, komunistična stranka in druge levičarske struje. To gibanje je najmočnejše na otoku Guadaloupe, kjer je počilo največ bomb.

Nedavni atentati torej niso padli ravno kot strela z jasnega. Francoske oblasti so jih takoj prisodile ekstremističnim zagovornikom neodvisnosti omenjenih ozemelj. Na Guadaloupe je do leta 1981 delovala organizacija GLA — Skupina oborožene osvoboditve otoka Guadaloupe, ki je izvedla nekaj atentatov. Njeni predstavniki so bili zaradi amnestije izpuščeni in so organizirali drugo organizacijo MPGL — ljudsko gibanje za neodvisnost Guadaloupe. Od tedaj ni ta struja priznala nobenega atentata, a izdala je program v katerem je jasno rečeno: «Z naše strani ne more biti vzet v poštev noben kompromis, ne glede na barvo posameznih francoskih vlad, ki se bodo vrstile na oblasti, kajti naš cilj je brezpogojno priznanje neodvisnosti naše dežele.»

Atentati so imeli očitno namen, da opozorijo javnost na nevzdržnost položaja in datum ni bil sad naključja: 27. maj je obletnica preklica suženjstva na območju in 28. maj obletnica smrti mulatskega častnika Louisa Delgresa, ki se je sam ubil po neuspelem suženjskem uporu leta 1802.

Istočasnost atentatov v tako oddaljenih deželah je imela namen tudi da nakaže na obstoječe vezi med prebivalstvom treh območij, a oblasti trdijo, da je treba atentate «brati» ravno v nasprotnem pomenu.

Indipendentistične struje na Martinique in v Gvajani niso doslej nikoli zagovarjale načela nasilja, kot organizacije na Guadaloupi. Na volitvah, ki so bile 20. februarja letos so te struje dobile razmeroma malo glasov: 9% v Gvajani in 3% na Martinique. Atentati naj bi bili zato razdražena reakcija majhne skupine skrajnežev, ki izsiljuje vodilno vlogo.

Odgovornost je prevzela neznana organizacija Karibska revolucionarna zveza. Kdor koli se skriva za njeno oznako, njegov namen je očiten: končati obdobje političnega premirja, ki je vladalo vse od časa Mitterrandove izvolitve.

GOVOR INDIRE GANDHI V JUGOSLOVANSKI ZVEZNI SKUPŠČINI

Odpraviti zastarele procese razmišljanja in prilagajati življenje prihodnosti

Vprašanje razorožitve in miru je zelo pomembno tudi za neuvrščene države - Izkoriščati znanost, da zadovoljimo potrebe siromašnih

BEOGRAD — Parlament nekega naroda ni zgolj zbirališče njihovih izbranih predstavnikov. To je ohranjevalec njegove vizije in njegovega etosa. Njegova pravna avtoriteta je omejena z njegovimi mejami, kadar pa se narod zavzema za vzvišena načela in reševanje svetovnih problemov, potem moralna avtorireta njegovega parlamenta presega geografske meje, je včeraj dejala predsednica indijske vlade Indira Gandhi, na skupni seji obeh zborov jugoslovanske skupščine.

V zgodovini jugoslovanskih narodov je bilo veliko sprememb, doživljali smo uspehe in težave. Doživeli smo ponižanje tujih vladavin in radost znova pridobljene svobode, zahvaljujoč lastnemu boju. Jugoslovanski boj za neodvisnost je bil drugačen kot indijski, vendar pa imamo podobne naloge pri izgradnji države. Vendar pa se dogodki tako hitro vrstijo, da morajo vlade vedno biti pripravljene na nepričakovano in da se soočijo z novimi izzivi. Vedno je potrebno razvijati nove koncepte. Preprečevati moramo zastarele procese razmišljanja, analizirati razvoj razmer, ki nastajajo in procese sprememb. Vaša in moja domovina se ne želita zadovoljiti z vlogama, ki bi jih narekovali drugi. Mi svojih sklepov ne podrejamo napovedim ali interesom drugih. Skozi vso zgodovino so tisti, ki so posredovali gospodarsko bogastvo in vojaško moč, imeli prevlado in pravico do nadvlade. Prej je prevlada imela za posledico neposredno podjarmljanje — danes se kaže skozi blokovsko politiko, oboroževalno tekmo in vmešavanje v notranje zadeve tistih, ki niso tako močni.

Na prvem srečanju neuvrščenih na vrhu v Beogradu pod vodstvom predsednika Tita je Džavaharlal Nehru dejal: «Moč narodov, ki so tukaj zbrani ni v vojaški ali gospodarski sili, kljub temu pa so sila». Ta življenjska misel daje upanje v možnost, da se bodo vlade odrekle svojim iluzijam o vojaški moči in njenih inačičah. Majhni narodi so na dramatičen način dokazovali, da vojaška moč ne more dolgo zmagovati nad zavestjo narodov. Gibanje neuvrščenih mora zahtevati sprejetje te stvarnosti. Neuvrščenost se izogiba skrajnemu dejstvu «realpolitike» posplošenega idealizma. Oba sta imela katastrofalne posledice. Gibanje neuvrščenih ne zanika stvarnosti moči in mednarodni politiki, vendar si prizadeva, da bi jo uredili v skladu z našim časom in jo usmerili v sodelovanje ne pa v konfrontacije.

Velike sile bi želele, da se neuvrščene države ukvarjajo samo z razvojem in da vprašanja razorožitve prepustijo njim. Jedrska vojna pa bi bila v enaki meri nesreča tudi za nevpletene in mi lahko izgubimo več. Ne smemo ostati prekrižanih rok. Vse več in več ljudi tudi v uvrščenih državah sprejema stališče, da ni mogoče misliti na vojno in se nanjo pripravljati, hkrati pa pričakovati mir. To vse močnejše javno mnenje zajema vse politične stranke in vse razumne ljudi. Življenje je namenjeno miru.

Moramo se pripraviti na prihodnost in prilagoditi naše življenje prihodnosti, ki jo odpirajo novi dosežki in računalniška tehnologija. Moramo izkoriščati znanost, da bi zadovoljili potrebe siromašnih, da bi se tudi oni postavili na lastne noge in namesto, da bi prosili, tudi sami prispevajo k skupnim prizadevanjem.

Delegati in gostje so z navdušenim ploskanjem pozdravili govor Indire Gandhi. (dd)

VROČA SREDNJA AMERIKA

Zaostritev odnosov med Nikaragvo in ZDA

Sandinisti kritični, a previdni ob povračilnih diplomatskih ukrepih ZDA - Volilne polemike v Salvadorju

MANAGUA, SAN SALVADOR — Okoli šesto oboroženih mož, ki so pretekli teden iz Hondurasa vdrli v Nikaragvo, se še vedno srdito bojuje s sandinističnimi silami, čeprav so po poročilih nikaragovskega obrambnega ministrstva v zadnjih urah imeli kar 140 žrtev. Na sandinistični strani so bile izgube manjše, menda je na bojiščih obležalo le 18 vojakov, kljub temu, da so imeli uporniki močno podporo hondurаškega topništva.

Sandinistični tisk še naprej ostro napada ameriško vlado zaradi zaprtja šestih nikaragovskih konzulatov v ZDA v povračilo za izgon treh ameriških diplomatov iz Nikaragve. Sandinistični voditelj Ortega je ameriško ravnanje označil kot «prepotentno», saj bo le še okrepilo trenja v Srednji Ameriki, medtem ko za samo Nikaragvo pomeni poglobitev resnih problemov v trgovinski izmenjavi z ZDA in na področju turizma.

Sandinistična vlada kljub vsemu ni napovedala nikakršnih povračilnih ukrepov, minister D'Escoto pa je izjavil, da ostaja vabilo ameriškemu potujočemu ambasadorju, Richardu Stonu, naj danes obišče Managuo, veljavno.

Iz San Salvadorja se je izvedelo, da predsednik Alvaro Magana ni zanikal in niti potrdil nekaterih vztrajnih govoric o preklicu predsedniških volitev, ki bi morale biti še letos. Magana se je omejil le na izjavo, da odločitve o tem sprejema le ustavodajna skupščina, hkrati pa je zanikal tudi vest o bližnjih spremembah v salvadorski vladi. Sicer pa bo predsednik Magana v kratkem obiskal ZDA, kjer se namerava Ronaldu Reaganu zahvaliti za pomoč, ki jo njegova država nudi Salvadorju, zanikal pa je, da bi se ob tem hkrati posvetoval tudi o premiku volilnih datumov, ki zbujajo vse več polemik.

Bivši predsednik in predsedniški kandidat salvadorske demokrščanske stranke, Josè Napoleon Duarte, pa se je že odločno uprl vsakemu poskusu odlaganja volitev, ki bi morale biti konec leta. «Ta dežela nujno potrebuje volilni preizkus, saj je vsakomur jasno, kako težka je vojna proti upornikom in da izguba časa prinaša le manjšanje možnosti za rešitev salvadorske krize,» je dejal Duarte. Reakcija demokrščanskega liderja, ki ima največ možnosti za izvolitev, se nanaša prav na zadnje govorice, po katerih naj bi Alvaro Magana ob obisku v ZDA napovedal predsedniku Reaganu, da namerava svoj začasni mandat podaljšati še za dve leti.

Aretacije Baskov

MADRID — Španska policija je aretirala štiri domnevne pripadnike vojaškega krila baskovske separatistične organizacije ETA, ki jih obtožujejo, da so vpleteni v aprilski atentat na madridsko telefonsko centralo. Med aretiranimi je tudi duhovnik Juan Martin Arriciba, župnik neke vasice v Navarri.

VČERAJ URADNO ODPRTJE PLINOVODA

Zemeljski plin iz Alžirije prispel na italijanska tla

Slovesnost potekala v kraju Mazara del Vallo - V prihodnjih treh letih bo Italija uvozila iz Alžirije 20 milijard kub. m goriva

MAZARA DEL VALLO — Alžirski plin iz saharskih nahajališč pri kraju Hassi R'Mel je včeraj prispel v Italijo. Zunanji znak dogodka je bil vžig plamena na visokem stolpu metanskega središča družbe SNAM v bližini mesteca Mazara del Vallo, kjer se plinovod iz Alžirije po prehodu Sicilskega prekopa, kjer doseže globino do 600 m, ponovno povzpne na kopno in stopi na sicilska tla. Vžig plamena je s pritiskom na poseben gumb na komandni plošči sprožil predsednik ministrskega sveta Fanfani, ob katerem so bile zbrane številne osebnosti, med njimi ministra za zunanjo trgovino Capria in za državne udeležbe De Michelis, alžirski minister za energijo Belkacem Nabi, tunizijski minister za zunanje zadeve Ben Arfa, predsednik ENI Reviglio, predsednik SNAM Barbaglia, predsednik sicilske deželne vlade Lo Giudice in župan Mazare Vella.

Plinovod, ki je deloma še v gradnji in ki bo po predvidevanjih v začetku prihodnjega leta dosegel središče Minerbio nedaleč od Bologne, kjer se bo priključil na metanovodsko omrežje Padske nižine, bo dolg skupno 2.500 km. Njegova včerajšnja otvoritev je bila le simbolična, kajti prvi kubični metri zemeljskega plina bodo začeli napajati omrežje južne Italije šele čez nekaj tednov. Pogodba o dobavi plina, ki je bila podpisana aprila letos, predvideva v prvih treh letih skupen uvoz 20 milijard kubičnih metrov metana, pozneje pa se bodo dobave še znatno povečale. Dobavna cena je bila določena v višini 4,41 dolarja za milijon BTU (BTU je prostorninska enota, ki ustreza okrog 27 kub. metrom), pri čemer bo država prispevala iz svojega družbi SNAM «politični» prispevek 53 stotink dolarja za BTU, kar bo znašalo v triletju 540 milijard lir. Alžirski plin je namenjen tako civilni potrošnji (v gospodarstvu), kakor tudi industrijskim obratom, zlasti na jugu države.

Uradnemu odprtju plinovoda je sledil na županstvu Mazare del Vallo sprejem, na katerem so se v priložnostnih govorih spomnili tudi preminulega predsednika družbe ENI Enrica Matteija, ki je že v petdesetih letih vzpostavil z Alžirijo prve stike, iz katerih se je razvilo sodelovanje, ki je včeraj doseglo višek z odprtjem tega pomembnega skupnega podviga.

Pogajanja za podpis dobavne pogodbe niso bila lahka in še nedavno tega je pretila nevarnost, da bo celotna zadeva zamrznila. S podpisom sporazuma pa se je Italiji odprla pot za uresničitev cele vrste industrijskih naročil, povezanih s konkretnim izvajanjem sporazuma. Med svojim govorom v Mazari je minister za zunanjo trgovino Capria dejal, da znaša vrednost alžirskih naročil italijanski industriji, ki se bodo sedaj začela izvajati, okrog 1.300 milijard lir. K temu je treba dodati možnost razvoja sodelovanja med Italijo in Alžirijo tudi na drugih področjih, tako na primer na področju alžirske notranje trgovine, za kar se še posebej zanima talijanska zveza zadrug.

PARIZ — Italijan Paolo Pinto je včeraj zjutraj pričel na Korziki svoj plavalni podvig, da bi dosegel otok Elbo. Razdalja je približno 40 kilometrov Pinto pa bo moral brzkone preplavati kak kilometer več, saj se bo Elbi približeval v precej širokem loku.

Zajeta libijska letala zapuščajo Brazilijo

RIO DE JANEIRO — Včeraj popoldne je vzletelo s svojim tovorom prvo izmed štirih libijskih letal, ki so jih Brazilci 16. aprila ustavili na domačih tleh, ker so prevažala orožje, municijo in razstreliva v Nikaragvo. Po pristanku letala v Tripolisu, bo iz Brazilije vzletelo drugo in tako naprej. Tako se namreč glasi ustrezni sporazum med zainteresiranima vladama. Letala so 16. aprila zaprosila za «tehnični pristanek», namesto prijavljenih zdravil pa so brazilske oblasti našle v njih večje količine vojaškega materiala.

Družba SIP razširja «horoskopske» storitve

RIM — Telefonska družba SIP bo danes raztegnila svoje «horoskopske» storitve tudi na telefonske okoliše Rima, Genove in Firenc. Kdor bo zavrtel številko 195 — in bo zato obremenjen s tremi števnimi enotami — bo lahko izvedel svoj horoskop direktno od astrologa Marie Gardini. Doslej so se te storitve SIP lahko okoriščali naročniki iz Bologne, Neaplja, Trsta in Cagliarija.

KLJUB IZREDNI BUDNOSTI RIMSKE POLICIJE IN KARABINJERJEV

Že osma žrtev neuravnovešenca z britvico

Del Rima zajela prava psihoza, da ljudje videvajo napadalca v vsakem sumljivem neznancu

RIM — «Jack Lametta» kot v Rimu že vsi imenujejo neznanega neuravnovešenca, ki že dober teden z brivsko britvico «para» lica mimoidočih žensk, je včeraj uresničil svoj osmi podvig. Žrtev pa je ugotovila rano na licu, šele ko jo je neka oseba opozorila, da krvavi. Spomnila pa se je, da se je na tržnici vanjo zaletel neki tridesetletnik atletske postave. Ženska se sedaj nahaja v bolnišnici, kjer so ji zašili rano in jo zadržali zaradi šoka.

Policija in karabinjerji so sprožili širokopotezno akcijo, v kateri sodelujejo tudi «prostovoljci», a kot kaže zaman. Preiskovalci ugotavljajo, da imajo kar dovolj sil na

Clara Virello, osma žrtev «Jacka Lamette»

razpolago, a zaradi psihoze, ki je zajela kar štiri rimske četrti, je sodelovanje prebivalstva nezanesljivo. Včeraj so na primer zabeležili še druga dva domnevna napada «Jacka Lamette», ki pa sta bila brškone le plod zrahljanih živcev ljudi, ki videvajo v vsakem sumljivem neznancu neuravnovešenca z britvico.

Zaradi lažnih alarmov so včeraj za nekaj minut ustavili celo promet med raznimi postajami rimske podzemne železnice. Polne roke dela pa so poleg policistov in karabinjerjev imeli mestni redarji in celo gasilci. Preiskovalci navajajo, da je skoraj nemogoče predhodno ugotoviti, katero sporočilo je brez osnove in kdaj gre za res. Prav tako je vsem nepojmljivo, kako lahko neuravnovešenec po vsakem podvigu zgine kot kafra in zabriše za seboj vse sledi.

Tudi dosedanji opisi napadalca niso preiskovalcem v veliko korist. Žrtve so ga navadno le bežno opazile, dale pa so povsem drugačne opise njegove zunanjosti. V nečem pa se opisi skladajo: napadalec je tridesetletnik atletske postave. Bržkone rabi različne lasulje in si natakne lažne brke.

V vsem tem zapletu pa se preiskovalci še najbolj bojijo, da bi neuravnovešenca staknil kak «zasebnik», ki bi z njim obračunal po hitrem postopku. Ustavili so namreč že kar precej ljudi, ki so se potikali po ulicah s koli ali kakim drugim «orožjem» v roki. Skrajno zaskrbljeni pa so tudi tatiči, žeparji in drugi «manjši kriminalci», ki ne morejo več opravljati svoje «obrti», saj v mestni četrti Tuscolano dobesedno mrgoli agentov, karabinjerjev in prostovoljcev.

Medtem pa skušajo psihologi ugotoviti značajne poteze in stopnjo neuravnovešenosti napadalca. Skoraj vsi se strinjajo, da je to zavrta osebnost, ki hoče vzbuditi pozornost nase. Ob tem pa pripominjajo, da je prikrajšan za najpomembnejše, saj ne more nobenemu zaupati in se s tem pohvaliti, da je prav on «Jack Lametta». Glede potencialne nevarnosti za okolico pa so si med psihologi mnenja različna. Nekateri trdijo, da se bo po morebitnem odkritju spustil v jok in ne bo znal pojasniti, zakaj napada ženske. Drugi spet opozarjajo, da bi lahko ob odkritju njegova latentna napadalnost izbruhnila, da bi bil nevaren za okolico.

Vsekakor pa se strah ljudi stopnjuje, da bi jo lahko sedaj skupil tudi kak nedolžen, ki ima le smolo, da je podoben napadalcu in da je tudi sam nekoliko neuravnovešen.

Ženske pred postajo podzemne železnice, kamor se je baje zatekel «Jack Lametta» (Telefoto AP)

Mubarak prispel na obisk v Jugoslavijo

BEOGRAD — Egiptovski predsednik Hosni Mubarak je včeraj dopoteval v Beograd na uradni in prijateljski obisk v Jugoslavijo. Na tamkajšnjem letališču so egiptovskega voditelja pozdravili predsednik predsedstva SFRJ Mika Špiljak in drugi najvišji jugoslovanski državni funkcionarji.

BENITO HOČE BITI TATJANA, NE BENITA

Težave transseksualca po operaciji

AVEZZANO — Benito bi rada, da ga imenujejo Tatjana, ne Benita. «Saj se že leta počutim kot prava ženska, sedaj pa se počutim tudi fizično povsem uresničena. Hočem delati in živeti kot prej,» je rekel Benito Borsa, 43 let, ki se je komaj vrnil iz Londona, kjer so ga operirali in je postal ženska. Bil je devet dni v kliniki, kirurški poseg pa je veljal 1000 funtov, klinika 1500, 14 funtov pa najrazličnejša spričevala, ki pričajo o njegovem ali njenem novem spolu. Vse skupaj, s potovanjem, je bilo več kot šest milijonov in pol, pravi Benito - Tatjana, ki poudarja, da so bili v Londonu vsi zelo prisrčni z njim, medtem ko ima v svojem rojstnem mestu, v Avezzanu, prenekatero težavo.

Moral je celo prijaviti vso zadevo sodišču, ki je odredilo nekatere psiho-seksualne izvide, nakar bo Benita - Tatjano Borso proglasilo za žensko. Nekaj težav bo še s spremembo imena, vendar nekako bo šlo.

Večji problem je s službo in z življenjem v družini sploh. Benito - Tatjana je poučeval v zasebni šoli, ki jo vodijo salezijanci, kjer pa lahko poučujejo samo moški, da ne bi ženske motile miru učencev in redovnikov. Delavec mora biti zaščiten, pravita njegova odvetnika, ki tudi trdita, da se Benito - Tatjana na kulturnem in psihološkem področju ni spremenil.

«Borila se bom, da bodo vsi tisti, ki so taki kot jaz in ki imajo podobne probleme, lahko mirno delali in živeli. Prepričana sem, da bom premostila težave, čeprav so mnogi moji someščani sedaj zelo kruti z menoj. Vendar tudi oni se bodo sprijaznili z dejstvom, da sem pač ženska, kot se je sprijaznil moj oče, ki me potrebuje, kot jaz potrebujem njega, saj se imava rada.»

Benito - Tatjana je nizke rasti, vedno je imel daljše lasi in kaže najbrž več od svojih 43 let. Njegov obraz je obraz ženske, ki ga je življenje hudo prizadelo, saj je tudi razumljivo. Te dni je prejel tudi marsikateri nepriljeten telefonski klic, anonimen seveda, vendar ga to ne bo potrlo: Tatjana je namreč trdno odločena, da se uveljavi kot to, kar se počuti, kot ženska.

PO VEČKRATNI ODLOŽITVI

V Adis Abebi se je končno začel vrh Organizacije afriške enotnosti

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

ADIS ABEBA — Potem ko so voditelji 50 afriških držav pozno predsinočnjim v «Africa hall», v Adis Abebi naposled le slavnostno odprli že tretjič sklicani 19. vrh Organizacije afriške enotnosti (OAE), so včeraj nadaljevali z delom, pod vodstvom etiopskega voditelja Mengistuja Haileja Mariama, ki je bil izvoljen za novega predsednika celinske organizacije. Kot je pokazala začetna razprava, so afriške države odločene, da svojo organizacijo, ki so ji nekateri že napovedali pokop, ožive in okrepe z vrsto novih idej.

Izvolitev Mengistuja Haileja Mariama za novega predsednika OAE je bila pričakovana in po splošnem mnenju utegne vdihniti dobro leto dni paralizirani organizaciji nove dinamike. To je že drugi etiopski voditelj na čelu OAE, za cesarjem Selasiejem, ki pa je tu pozabljen in so njegov portret celo izbrisali z velike freske ustanoviteljev OAE v «Africa hall». Prva dolžnost novega voditelja OAE je bila ta, da je na letališču pospremil nesojenega predsednika, libijskega voditelja Gadafija, ki je iz protesta proti saharskemu umiku z 19. vrha zapustil Adis Abebo, v spremstvu brhkih stražark.

Navzoči voditelji so včeraj najprej stoje, z minuto molka, počastili spomin treh zarana obešenih južnoafriških domoljubov. Bivši predsednik OAE, Moi iz Kenije, je sinoči povedal, da je poslal nujno poslanico ameriškemu predsedniku Reaganu ter generalnemu sekretarju OZN Perezu De Cuellarju, naj preprečita izvršitev smrtne kazni, in tudi novi predsednik, Mengistu iz Etiopije, je obljubil v tej zvezi naglo akcijo, vendar brez uspeha.

Na predsinočnjem zasedanju so po imenovanju Mengistuja za predsednika izvolili nov biro OAE, ki ga sestavljajo Nigerija, Zimbabve, Alžirija, Svazija, Džibuti, Sao Tome, Gabon in Gvineja. Ta biro je pripravil dnevni red srečanja, ki predvideva razpravo o proračunu ter v tej zvezi o 16,5 milijona dolarjev zaostalih prispevkov afriških držav, o Namibiji, Južni Afriki, Čadu, Zahodni Sahari, Palestini, o lagoškem planu akcij na gospodarskem področju. Srečanje naj bi izvolilo tudi novega generalnega sekretarja ter določilo kraj in datum 20. vrha, verjetno jeseni v gvinejski prestolnici Conakryju.

Sedanji generalni sekretar OAE Edem Kodjo, ki je opravljal svojo funkcijo od kartumskega vrha pred petimi leti, je v svojem poročilu omenil, da je bil po svoje «tragična osebnost» dogajanj v zvezi s krizo v afriških vrstah, vendar je poudaril, da je ta kriza samo odraz globalne krize v mednarodnih odnosih, to je oživljanja hladne vojne in zaostrovanja odnosov med Vzhodom in Zahodom. Kodjo se je branil obtožb, da je kriv za sprejem saharske republike februarja lani v OAE, kar je zaneslo razdor v afriške vrste. Rekel je, da ni generalni sekretar sprejemal saharske republike, ampak države članice. Dokončno naj bi o zakonitosti odločali na vrhu.

Že predsinočnjim so afriški voditelji predlagali več sprememb v delovanju OAE, da bi preprečili nadaljnje podobne krize. Kenijski predsednik Moi je tudi predlagal, naj bi razmišljali o izgradnji novega sedeža OAE, ker je sedanji neustrezen. Generalni sekretar Kodjo pa je danes predlagal, naj bi OAE ustanovila, po zgledu varnostnega sveta OZN, svoj «krizni organ», poleg tega pa tudi «obrambni svet», ki bi se lahko postavil po robu naraščajoči južnoafriški agresivnosti do sosednjih držav. Predlagal je tudi, naj bi v okviru OAE ustanovili celinsko kulturno organizacijo, ter pozval vse afriške države, naj 25. maj, dan ustanovitve OAE, proglase za praznik.

Uspešni začetek 19. vrhunske konference OAE označujejo za velik uspeh in «zmago afriške enotnosti», kot je rekel kenijski voditelj Moi. Z uspešnim premagovanjem krize so Afričani pokazali, kot je rekel ugandski predsednik Obote, da «ni alternative za vrhunsko srečanje» in da vsi vidijo v OAE, kot je rekel etiopski voditelj, «najmočnejši glas Afrike v svetu». Tako Obote kot Kodjo pa sta hkrati poudarila, da je «Afrika na razpotju» in da je potrebno na temelju preteklih izkušenj storiti vse za oživitev OAE.

TIT DOBERŠEK

BEOGRAD — Predsednica ZIS Milka Planinc se je včeraj pogovarjala s predsednikom državnega sveta Ljudske republike Bangladeša generalom Ershadom. Izmenjala sta mnenja o dvostranskih stikih in najbolj perečih mednarodnih vprašanjih. (dd)

Albanski iredentist napadel konzula SFRJ

BONN — V Suderanu v ZR Nemčiji so poskusili preprečiti predvajanje jugoslovanskega filma v Albanščini «Ko pomlad zamuja». Znani albanski iredentist Harun Bekej je namreč povzročil incident, ki pa se k sreči ni končal s hujšimi posledicami.

Bekej je prišel v klub jugoslovanskih delavcev «25. maj» v Suderanu, da bi preprečil predvajanje omenjenega filma. Ker mu to ni uspelo, je izvlekel pištolo in hotel ustreliti jugoslovanskega vicekonzula v Dortmundu Shefgeta Berisha, ki je na povabilo klubske uprave prišel na filmsko predstavo.

Iredentist Bekej je streljal, vendar diplomata ni zadel. Haruna Bekeja so aretirali, ga zaslišali, in ga še istega dne izpustili. (dd)